

Manual d'estil

**Ajuntament de
la Roca del Vallès**

NOVEMBRE DE 2021

@2021, Ajuntament de la Roca del Vallès

Tots els drets reservats

Autora

Marina Mirales

www.marinamiralles.com

Disseny i edició

Caimary Studio

www.caimary.com

Revisat pel Consorci per a la Normalització Lingüística

Índex de continguts

---

1. Redacció i estil	7
1.1. Llenguatge administratiu	8
1.1.1. Aspectes generals	
1.1.2. Consells de redacció	
1.2. Fórmules de tractament	9
1.2.1. Fórmules de salutació i comiat	
1.2.2. Tractament	
1.3. Ús igualitari del llenguatge	13
1.3.1. Per evitar un llenguatge sexista	
1.3.2. Per evitar un llenguatge discriminatori	
1.4. La traducció	16
1.4.1. Ús legal i ús social	
1.4.2. Noms referits a persones	
1.4.3. Noms referits a coses	
1.4.4. Noms referits a llocs	
<hr/>	
2. Convencions gràfiques	23
2.1. Tipus de lletra	24
2.1.1. Rodona	
2.1.2. Cursiva	
2.1.3. Negreta	
2.1.4. Versaleta	
2.2. Signes de puntuació	27
2.2.1. Coma	
2.2.2. Punt i coma	
2.2.3. Punt	
2.2.4. Dos punts	
2.2.5. Punts suspensius	
2.2.6. Guió llarg	

- 2.2.7. Guionet
- 2.2.8. Cometes
- 2.2.9. Parèntesis i claudàtors
- 2.2.10. Signes d'interrogació i admiració

2.3. Apostrofació

35

- 2.3.1. Apostrofació de l'article la davant de vocal
- 2.3.2. Apostrofació dels articles el i la davant d'essa
- 2.3.3. Apostrofació davant d'hac aspirada
- 2.3.4. Apostrofació de sigles i acrònims
- 2.3.5. Apostrofació de xifres
- 2.3.6. Apostrofació de topònims amb article
- 2.3.7. Apostrofació de noms registrats amb article
- 2.3.8. Apostrofació davant d'elements destacats

2.4. Majúscules i minúscules

37

- 2.4.1. Noms referits a persones
- 2.4.2. Noms referits a llocs
- 2.4.3. Títols d'obres, textos legals i altres publicacions
- 2.4.4. Institucions, empreses i entitats
- 2.4.5. Entitats abstractes

2.5. Abreviacions

45

- 2.5.1. Abreviatures
- 2.5.2. Sigles i acrònims
- 2.5.3. Símbols
- 2.5.4. Llista d'abreviatures i símbols més habituals
- 2.6. Escriptura dels números
- 2.6.1. Amb lletres
- 2.6.2. Amb xifres
- 2.7. Citacions bibliogràfiques

---

3. Aspectes gramaticals

53

3.1. Preposicions

55

- 3.1.1. Les preposicions *a* i *en*
- 3.1.2. La preposició *de* en la toponímia urbana
- 3.1.3. Elisió i canvi de preposicions

3.1.4. Les preposicions <i>per</i> i <i>per a</i>	
3.1.5. Algunes remarques més	
3.2. Conjuncions i connectors	62
3.2.1. La conjunció <i>doncs</i>	
3.2.2. <i>Perquè</i> , <i>per què</i> , <i>per a què</i>	
3.2.3. <i>Sinó</i> i <i>si no</i>	
3.2.4. <i>Tan</i> i <i>tant</i>	
3.2.5. <i>Com</i> i <i>com a</i>	
3.3. Pronoms	64
3.3.1. Pronoms febles	
3.3.2. Pronoms relatius	
3.3.3. Pronoms demostratius	
3.3.4. Pronoms personals <i>ell/ella</i>	
3.3.5. Abús dels possessius	
3.4. Verbs	67
3.4.1. El gerundi	
3.4.2. L'infinitiu	
3.4.2. <i>Ser</i> i <i>estar</i>	
3.4.4. <i>Haver-hi</i>	
3.5. L'article	71
3.5.1. L'article personal	
3.5.2. L'article en els topònims	
3.6. Preposició <i>a</i> per introduir el complement directe	71
<hr/>	
4. Annexos	75
4.1. Llista de topònims de la Roca del Vallès	77
4.2. Altres recursos	79
4.2.1. Obres de referència	
4.2.3. Enllaços per ampliar coneixements	

5. Bibliografia	81
------------------------	----

1. Redacció i estil

1.1. El llenguatge administratiu

El llenguatge administratiu és la varietat lingüística que fa servir l'Administració per comunicar-se a la ciutadania i internament, sobretot per escrit. Acostuma a presentar un lèxic i una fraseologia específica, i, per aquest motiu, de vegades pot ser enrevesat o difícil d'entendre. El nostre objectiu com a Ajuntament, doncs, és aconseguir un llenguatge administratiu clar, precís, breu i senzill, sense allunyar-lo de la formalitat i la funcionalitat que el caracteritza.

En efecte, com que la majoria de textos administratius es dirigeixen al ciutadà, cal que siguin comprensibles, perquè la finalitat última del llenguatge administratiu és la comunicació eficaç entre l'Administració i la ciutadania. L'exclusió del català, durant molts anys, de la legislació, i el pes d'una tradició secular arcaïtzant i abarrocada va posar el llenguatge administratiu català en una situació complicada. L'objectiu dels darrers anys ha estat l'evolució i la modernització d'aquest llenguatge, sense oblidar-ne, però, la tradició. En aquest sentit, el moviment *Plain English Movement*, que va sorgir entre els anys seixanta i setanta als Estats Units, va ser determinant. La seva finalitat era, com el mateix nom indica, fer planer el llenguatge administratiu i jurídic, simplificar-lo, per millorar la comunicació.

Així, doncs, convé vetllar perquè el llenguatge que utilitzem sigui comprensible. Només comunicant-nos de manera senzilla i entenedora aconseguirem que la comunicació sigui eficaç.

1.1.1. Aspectes generals

El llenguatge administratiu s'ha de vertebrar sobre dos eixos principals: la formalitat i la funcionalitat.

Cal tenir en compte que els textos de l'Administració són textos oficials i legals, de manera que cal que siguin formals, objectius i neutrals. Les formes de tractament protocol·làries i neutres, que veurem més endavant, fugen de la connotació i ajuden a aconseguir aquesta neutralitat desitjada. A la vegada, el tractament ha de ser inclusiu i respectuós per reflectir la igualtat entre totes les persones.

Pel que fa a la funcionalitat, o, en altres paraules, l'eficàcia comunicativa, cal que els textos siguin entenedors, precisos, concisos i clars, i que estiguin ben ordenats. La persona receptora els ha de poder entendre, de manera que cal evitar les frases ambigües o buides de contingut. Els textos han de remarcar les idees principals i evitar les secundàries i redundants. L'estructura, en aquest sentit, és important: cal organitzar el text en paràgrafs i presentar la informació de manera ordenada.

1.1.2. Consells de redacció

Tenint present que el llenguatge administratiu ha de ser entenedor, i que la clau per aconseguir un missatge comprensible és comunicar-lo de manera eficaç, oferirem algunes pautes que ens ajudin a aconseguir-ho. A grans trets, per assolir aquesta eficàcia

comunicativa, cal redactar amb claredat i precisió.

a) Com podem escriure amb claredat?

- Redacteu frases més aviat curtes i eviteu les construccions recargolades i enrevessades.
- Expressau les idees de la manera més senzilla possible.
- Escriviu segons l'ordre lògic de l'oració en català: subjecte - verb - complements.
- Estructureu la informació ordenadament, en paràgrafs i amb enumeracions clares.
- Utilitzeu, preferentment, la veu activa, i eviteu les construccions en passiva.
- Empreu un llenguatge planer i eviteu arcaïsmes, cultismes o tecnicismes que dificultin la comprensió de la informació.
- Feu un bon ús dels signes de puntuació.

b) Com podem escriure amb concisió?

- Expliqueu la informació de la manera més breu possible.
- Presenteu la informació important en primer terme i eviteu les idees secundàries i supèrflues.
- Eviteu les frases i les expressions ambigües, redundants i buides de contingut.
- No abuseu de les oracions subordinades ni de les preposicions.
- Busqueu el verb més precís per a la informació que voleu transmetre.
- Empreu correctament la terminologia específica.

c) Altres consells de redacció

- Abans d'escriure, penseu què voleu explicar.
- Poseu-vos a la pell de la persona que ho llegirà per assegurar-vos que la informació s'entén.
- Reviseu l'ortografia.
- Utilitzeu un llenguatge inclusiu i respectuós. El tractament de vós funciona perquè no té marca de gènere.
- Feu un bon ús de les majúscules i les minúscules.
- Empreu mots connectors per enllaçar les idees.
- Consulteu diccionaris i recursos en línia sempre que tingueu algun dubte.
- No intenteu allargar un text que ha quedat curt: senyal que no hi ha res més a dir.
- Torneu a llegir el text una vegada acabat com si en fóssiu el destinatari.

1.2. Fórmules de tractament

1.2.1. Fórmules de salutació i comiat

En el llenguatge administratiu, emprem fórmules de salutació i de comiat quan redactem una carta, un missatge de correu electrònic o algun altre escrit dirigit específicament a una persona o grup de persones.

El grau de formalitat de la salutació ha d'anar d'acord amb el del conjunt del document, tenint en compte, també, el tipus de relació que mantenen l'emissor i el recep-

tor. En aquesta línia, podem establir diferents tipus de fórmules de salutació, en funció del grau de formalitat que vulguem emprar:

Amistós: *Benvolgut (nom)*, / *Benvolguda (nom)*,
Respectuós: *Senyor (nom)*, / *Senyora (nom)*,
Molt formal: *Distingit (nom)*, / *Distingida (nom)*,

Després d'emprar la fórmula de salutació corresponent, hi hem de posar una coma i començar el cos del missatge a una línia inferior.

El comiat també s'ha d'adir amb el grau de formalitat que hem emprat en la salutació i al llarg del missatge:

Amistós: *Cordialment*,
Cordial: *Ben/molt cordialment*,
Respectuós: *Atentament*,
Molt formal: *Ben atentament*,

També acabem les fórmules de comiat amb una coma i signem a sota, però si la fórmula conté alguna forma verbal (i, per tant, és una frase), l'hem d'acabar amb un punt:

Aprofito l'avinentesa per saludar-vos atentament.
Rebeu una salutació cordial.

1.2.2. Tractaments

En els textos administratius, optem pel tractament de vós (us), perquè evita l'ús de les formes dobles per al masculí i el femení. És proper però, a la vegada, formal, i estalvia ambigüitats.

Els/les convidem a la inauguració → Us convidem a la inauguració

Les fórmules de tractament protocol·lari que veurem a continuació queden reservades a situacions solemnes, com ara premis, celebracions o inauguracions, i a documents d'una certa formalitat. En situacions menys formals o documents més generals, independentment del càrrec que ocupa la persona a qui ens dirigim, no cal emprar el protocol de tractament, i n'hi ha prou amb un *senyor* o *senyora* (sempre en minúscula excepte si la paraula es troba a inici de línia o bé abreujada).

L'abreviatura de *senyor* i *senyora* és *Sr.* i *Sra.*, en majúscula inicial i punt final.

Tractaments protocol·laris

La fórmula de tractament protocol·lari és un títol de cortesia que s'atorga a una persona pel càrrec o la categoria que ocupa o ha ocupat, o per la titulació o distinció que

ha rebut. La funció dels tractaments protocol·laris és explicitar la jerarquia entre els diferents nivells de les autoritats i les institucions amb entitat legal per establir un codi comunicatiu específic en cada cas.

Els tractaments poden ser de categoria pròpia o per raó de càrrec. El tractament de categoria pròpia té una durada vitalícia, perquè és a títol personal, a causa de la titulació acadèmica de la persona o d'una altra distinció que li hagi estat atorgada. El tractament per raó del càrrec que s'ocupa, en canvi, té una durada limitada (mentre dura el càrrec). Com a excepció, només el tractament als expressidents de la Generalitat i del Parlament, així com dels exconsellers, té caràcter vitalici.

Les formes protocol·làries es poden escriure davant del nom, quan precedeix el càrrec, o bé al final de tot, després d'una coma:

Il·lm. Sr. Albert Gil, alcalde de la Roca del Vallès
l'alcalde de la Roca del Vallès, l'Il·lm. Sr. Albert Gil

Les formes abreujades de les fórmules de tractament són les següents:

Senyor/a → Sr./Sra.

Il·lustre Senyor/a → Il·ltre. Sr./Il·ltre. Sra.

Molt Il·lustre Senyor/a → M. Il·ltre. Sr./M. Il·ltre. Sra.

Il·lustríssim/a Senyor/a → Il·lm. Sr./Il·lma. Sra.

Honorable Senyor/a → Hble. Sr. / Hble. Sra.

Molt Honorable Senyor/a → M. Hble. Sr. / M. Hble. Sra.

Excel·lentíssim/a Senyor/a → Excm. Sr. / Excma. Sra.

A continuació presentem una llista resumida dels tractaments protocol·laris civils que com a Ajuntament podem trobar o necessitar de manera més recurrent. La llista està extreta dels *Criteris de la Universitat de Barcelona (CUB). Llibre d'estil*, i la podeu consultar sencera aquí: <https://www.ub.edu/cub/criteri.php?id=2228>.

Tractaments civils de Catalunya

Càrrec	Tractament
alcalde/essa (excepte de Barcelona)	Il·lustríssim/a Senyor/a
alcalde/essa de l'Ajuntament de Barcelona	Excel·lentíssim/a Senyor/a
conseller/a de la Generalitat de Catalunya	Honorable Senyor/a
delegat/ada del Govern de l'Estat	Excel·lentíssim/a Senyor/a
diputat/ada del Parlament de Catalunya	Il·lustre Senyor/a
diputat/ada portaveu de grup parlamentari	Honorable Senyor/a
fiscal	Il·lustríssim/a Senyor/a
fiscal d'audiència provincial	Il·lustríssim/a Senyor/a

fiscal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya	Il·lustríssim/a Senyor/a
fiscal superior del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya	Excel·lentíssim/a Senyor/a
jutge/essa	Il·lustre Senyor/a
jutge/essa degà/ana dels jutjats de Barcelona	Il·lustríssim/a Senyor/a
magistrat/ada d'audiència provincial	Il·lustríssim/a Senyor/a
magistrat/ada jutge/essa	Il·lustríssim/a Senyor/a
magistrat/ada del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya	Il·lustríssim/a Senyor/a
notari/ària	Il·lustre Senyor/a
persona condecorada amb la Creu de Sant Jordi	Excel·lentíssim/a Senyor/a
president/a d'audiència provincial	Il·lustríssim/a Senyor/a
president/a de consell comarcal	Il·lustríssim/a Senyor/a
president/a de diputació provincial	Il·lustríssim/a Senyor/a
president/a de la Diputació de Barcelona	Excel·lentíssim/a Senyor/a
president/a de la Generalitat de Catalunya	Molt Honorable Senyor/a
president/a del Parlament de Catalunya	Molt Honorable Senyor/a
president/a del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya	Excel·lentíssim/a Senyor/a
regidor/a (excepte de Barcelona)	Senyor/a
regidor/a de l'Ajuntament de Barcelona	Il·lustríssim/a Senyor/a
secretari/ària de govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya	Il·lustríssim/a Senyor/a
secretari/ària general de la Diputació de Barcelona	Il·lustríssim/a Senyor/a
secretari/ària judicial	Il·lustre Senyor/a
síndic/a de comptes	Il·lustre Senyor/a
síndic/a de greuges	Il·lustre Senyor/a

Tractaments civils de l'Estat espanyol (excepte Catalunya)

Càrrec	Tractament
alcalde/essa de capital de província	Il·lustríssim/a Senyor/a
alcalde/essa de l'Ajuntament de Madrid	Excel·lentíssim/a Senyor/a
ambaixador/a	Senyor/a
cap de la Casa Reial	Excel·lentíssim/a Senyor/a
cap de l'oposició	Excel·lentíssim/a Senyor/a
conseller/a de les comunitats autònomes	Excel·lentíssim/a Senyor/a
defensor/a del poble	Excel·lentíssim/a Senyor/a
delegat/ada del Govern	Senyor/a
director/a general de l'Administració de l'Estat	Senyor/a
fiscal	Il·lustríssim/a Senyor/a
fiscal d'audiència provincial	Il·lustríssim/a Senyor/a
fiscal en cap del Tribunal Superior de Justícia	Excel·lentíssim/a Senyor/a
fiscal general de l'Estat	Excel·lentíssim/a Senyor/a
magistrat/ada de tribunal superior de justícia	Il·lustríssim/a Senyor/a
magistrat/ada del Tribunal Constitucional	Excel·lentíssim/a Senyor/a

magistrat/ada del Tribunal Suprem	Excel·lentíssim/a Senyor/a
ministre/a	Senyor/a
president/a d'assemblea legislativa de les comunitats autònomes	Excel·lentíssim/a Senyor/a
president/a d'audiència provincial	Il·lustríssim/a Senyor/a
president/a de comunitat autònoma	Excel·lentíssim/a Senyor/a
president/a de consell insular	Il·lustríssim/a Senyor/a
president/a de diputació provincial (excepte de Madrid)	Senyor/a
president/a de l'Audiència Nacional	Excel·lentíssim/a Senyor/a
president/a de la Diputació de Madrid	Excel·lentíssim/a Senyor/a
president/a del Congrés de Diputats	Excel·lentíssim/a Senyor/a
president/a del Consell de l'Estat	Excel·lentíssim/a Senyor/a
president/a del Consell General del Poder Judicial	Excel·lentíssim/a Senyor/a
president/a del Govern	Senyor/a
president/a del Senat	Excel·lentíssim/a Senyor/a
president/a del Tribunal Constitucional	Excel·lentíssim/a Senyor/a
president/a del Tribunal Suprem	Excel·lentíssim/a Senyor/a
príncep/princesa	Sa Altesa Reial
rei/reina	Sa Majestat
secretari/ària d'Estat	Senyor/a
secretari/ària de la Mesa del Congrés	Excel·lentíssim/a Senyor/a
secretari/ària de la Mesa del Senat	Excel·lentíssim/a Senyor/a
vicepresident/a de la Mesa del Congrés	Excel·lentíssim/a Senyor/a
vicepresident/a de la Mesa del Senat	Excel·lentíssim/a Senyor/a
vicepresident/a del Consell General del Poder Judicial	Excel·lentíssim/a Senyor/a
vicepresident/a del Govern	Senyor/a
vicepresident/a del Tribunal Constitucional	Excel·lentíssim/a Senyor/a
vocal del Consell General del Poder Judicial	Excel·lentíssim/a Senyor/a
vocal del Tribunal Constitucional	Excel·lentíssim/a Senyor/a

1.3. Ús igualitari del llenguatge

Atès que la finalitat del llenguatge administratiu és comunicar-se eficaçment amb la ciutadania, cal vetllar perquè totes les persones i col·lectius s'hi sentin representats i inclosos en tot moment. Per això, cal redactar de manera respectuosa i evitar un llenguatge sexista, discriminatori, ofensiu o racista.

A la vegada, és important que aquesta redacció respectuosa amb tots els grups socials no dificulti la lectura, perquè, com hem vist, per comunicar eficaçment el missatge cal que la informació es presenti de manera clara i precisa. Per tant, cal evitar que el text quedi massa carregós o rebuscat. La clau que permet trobar l'equilibri entre l'ús igualitari del llenguatge i la claredat necessària en el llenguatge administratiu és sempre el sentit comú a l'hora d'escriure i la recerca de la naturalitat del missatge.

1.3.1. Per evitar un llenguatge sexista

En català, com en la resta de llengües romàniques, la forma de masculí coincideix amb la forma no marcada pel que fa el gènere. Emprar el masculí com a genèric no és excloent, perquè justament, com que és la forma no marcada pròpia, no fa referència a cap gènere. Gràcies al context, podem deduir que un text redactat en masculí genèric no es dirigeix exclusivament als homes, sinó que inclou totes les persones, sense distinció.

De vegades, però, podem emprar altres formes per aconseguir la neutralitat desitjada:

a) Formes dobles, separant amb una barra inclinada la forma masculina i la femenina (*Senyor/Senyora*) o afegint només la terminació femenina després de la barra inclinada (*Senyor/a*). L'inconvenient d'aquest últim recurs és que, inevitablement, la forma femenina queda supeditada a la masculina.

També cal tenir en compte que un excés de desdoblaments i de barres inclinades pot arribar a dificultar molt la lectura. Per evitar-ho, podem optar per desglossar només la paraula principal, i no tots els elements:

Els/les ciutadans/es interessats/ades → Els ciutadans/es interessats

Per escriure correctament la terminació femenina després de la doble barra, en el cas que presenti alguna variació gràfica respecte a la masculina, cal escriure tota la terminació a partir de la vocal tònica de la paraula:

Administratiu/iva, benvolgut/uda

Emprem el desdoblament, també, en anuncis d'ofertes laborals de places que poden ser ocupades tant per un home com per una dona:

Una plaça de tècnic/a auxiliar de Cultura

En tot cas, es recomana que aquest desdoblament amb la barra inclinada quedi reservat només per a encapçalaments o llistes. En el cos del text, l'evitarem tant com sigui possible, justament per facilitar la lectura i no carregar-la massa.

b) En cartes, circulars o missatges de correu electrònic dirigits a un col·lectiu, també podem optar per escriure una forma sota l'altra:

Senyor, Senyora,
Benvolguts ciutadans, Benvolgudes ciutadanes,

O bé escriure les dues formes de manera coordinada:

Benvolguts ciutadans i ciutadanes,

En aquest cas, la concordança dels adjectius o dels participis es fa sempre amb el masculí plural:

Els regidors i les regidores nomenats

c) L'ús de formes genèriques o depersonalitzades per designar un col·lectiu també és un bon recurs per assolir la neutralitat. De vegades podem trobar un terme per designar la persona en funció de l'organisme o la funció que ocupa, i altres cops hi ha termes genèrics que permeten englobar el col·lectiu d'una manera més neutral:

Els homes → La humanitat, les persones
Els ciutadans → La ciutadania
Els treballadors → El personal, la plantilla
Els nens → Els infants
Els alumnes → L'alumnat
Tots i totes → Tothom
Una empresa de comptables → Una empresa de comptabilitat
Opten a ser alcaldes → Opten a l'alcaldia

Altres formes genèriques que poden ser útils són les següents: *agrupació, assemblea, autoritats, col·lectiu, col·lectivitat, col·legi (professional), comissió, comunitat, conjunt de, consell, cos, delegació, empresariat, equip, funcionariat, infància, grup, joventut, majoria, membre, població, professió, públic, redacció, regidoria, secretaria, servei, veïnat.*

d) En impresos o formularis en què la ciutadania ha de fer constar les seves dades personals, també podem evitar les formes marcades per guanyar neutralitat. Rumiant-hi una mica, sempre podem trobar la manera d'expressar el mateix d'una manera més genèrica:

El/La interessat/ada: ..... → Nom i cognoms: .....
Nascut/da a: ..... → Lloc de naixement: .....
Domiciliat/da a: ..... → Amb domicili a: .....

1.3.2. Per evitar un llenguatge discriminatori

A banda de la importància d'emprar un llenguatge no sexista, l'Administració tampoc pot fer cap distinció entre persones o col·lectius per raó d'origen, malaltia, discapacitat, ideologia, edat, cultura, condició social, religió o opció sexual.

Totes les persones som iguals i tenim els mateixos drets, de manera que, per reflectir aquesta igualtat, cal redactar d'una manera que no discrimini ni ofengui cap d'aquests col·lectius.

Per exemple:

Paralítics → Persones amb mobilitat reduïda
Discapacitats → Persones amb discapacitat
Cecs → Persones amb ceguesa
Avis → Gent gran
Il·legals → Immigrants en situació irregular

1.4. La traducció

1.4.1. Ús legal i ús social

Sovint, en redactar, davant de determinats noms de persones, entitats, empreses i institucions, és difícil saber quin criteri hem de seguir pel que fa a la traducció.

En aquest sentit, cal tenir en compte la distinció entre ús legal i ús social. En textos legals (i, per tant, oficials, com lleis, actes, decrets, contractes, etc.), per norma general, cal anomenar aquestes designacions amb el seu nom legal. En canvi, en textos més formals i no tan marcats per la tradició, podem abastar un ús més social si la persona o entitat en qüestió, en funció del context social, emprà el seu nom en una altra llengua.

A continuació establirem uns quants criteris amb l'objectiu de resoldre una mica aquesta problemàtica.

1.4.2. Noms referits a persones

a) Noms de persona

Per norma general, no traduïm els noms propis de persona (ni el nom ni els cognoms). Per tant, en un text en català, cal respectar l'accentuació dels cognoms en castellà, si escau.

Sí que es tradueixen, però, els noms de reis, emperadors, sants, papes i altres personatges clàssics i medievals.

Elisabet d'Anglaterra
Juli Cèsar

Com a excepció, també podem traduir un nom si la mateixa persona ho autoritza, d'acord amb el marc legal.

b) Designacions de càrrecs

Les designacions de càrrecs es tradueixen.

La concejala de Juventud → La regidora de Joventut
El ministro de Educación → El ministre d'Educació

c) Formes de tractament

Les formes de tractament es tradueixen.

El Ilmo. Sr. Alcalde de la Roca del Vallès → L'Il·lm. Sr. Alcalde de la Roca del Vallès
El padre Antonio → El mossèn Antonio
Muy Honorable Señor Presidente → Molt Honorable Senyor President

Com a excepció, no es tradueixen les formes de tractament angleses (*Sir, Lord, Lady*) ni tampoc els tractaments amb connotació territorial, política o ideològica (com, per exemple, *Lehendakari*).

d) Personatges històrics, contemporanis o de ficció

Traduïm els noms de reis, sants, personatges bíblics i històrics, papes, personatges literaris, etc. que tenen formes tradicionals d'arribada al català.

Felipe VI de Borbón → Felip VI de Borbó
Benedicto XVI → Benet XVI

Ara bé, si no tenen forma tradicional de traducció, no els traduïm.

Leonardo da Vinci
William Shakespeare

e) Noms de grups artístics

No traduïm el nom de grups musicals, companyies teatrals i altres entitats artístiques.

La Oreja de Van Gogh
Dagoll Dagom

1.4.3. Noms referits a coses

a) Entitats i institucions de l'Administració

En general, traduïm els noms de les entitats i institucions de l'Administració.

Delegación de Hisenda → Delegació d'Hisenda
Ministerio del Interior → Ministeri de l'Interior

b) Altres entitats i institucions religioses

En general, traduïm els nom d'entitats sense ànim de lucre com associacions, ONG,

fundacions i institucions religioses. En textos oficials, cal usar-ne el nom registrat.

Médicos sin Fronteras → Metges sense Fronteres
Museo del Prado → Museu del Prado
Fundación Miró → Fundació Miró

c) Empreses

En general, no traduïm els noms d'empreses ni els seus òrgans de gestió. En aquest cas, es respecta sempre l'ús legal del nom.

Textiles y Bordados, SA
El Corte Inglés

d) Centres educatius

En general, traduïm els noms d'escoles, instituts, universitats i altres centres educatius.

Universidad de Zaragoza → Universitat de Saragossa
Instituto de Estudios Medievales → Institut d'Estudis Medievals

e) Partits polítics i sindicats

En el cas de partits i sindicats, cal distingir bé si l'ús que en fem és legal o social. En textos oficials, cal emprar-ne el nom registrat. En l'àmbit social, s'acostumen a traduir.

Partido Popular → Partit Popular
Comisiones Obreras → Comissions Obreres

Hi ha noms, però, que només s'usen en la forma original.

Esquerra Republicana de Catalunya
EH Bildu

f) Sigles i acrònims

Les sigles i els acrònims no es tradueixen, però sí que podem traduir el concepte que representen.

RENFE (Xarxa Nacional dels Ferrocarrils Espanyols)
INEM (Institut Nacional d'Ocupació)
BOE (Butlletí Oficial de l'Estat)

Només en casos en què la traducció està molt consolidada, podem traduir la sigla o alterar l'ordre de les inicials en funció de la traducció que se n'ha fet a la llengua d'arribada.

UNO → ONU
NATO → OTAN

g) Festivitats

En general, les designacions de festivitats cíviques, polítiques i religioses es tradueixen.

Feria de Abril → Fira d'Abril
Hispanidad → Hispanitat

h) Fets històrics

En general, els fets històrics singulars es tradueixen.

La Primera Guerra Mundial
La batalla de l'Ebre

i) Moviments artístics i culturals

En general, els noms de moviments artístics i culturals es tradueixen, excepte alguns casos invariables (*la Renaixença, Art Nouveau*).

j) Congressos, jornades i fires

En general, traduïm els noms de congressos, jornades, fires i altres esdeveniments similars.

XV Congreso de Antropología → XV Congrès d'Antropologia
X Jornada de Docencia del Derecho → X Jornada de Docència del Dret

Quan el nom actua com a marca, però, no es tradueix.

Mobile World Congress

Oktoberfest

k) Premis, programes i projectes

En general, traduïm els noms de premis, programes, projectes i altres esdeveniments similars.

VII Premios Internacionales de Empresa → VII Premis Internacionals d'Empresa

l) Documentació oficial

Tots els títols de lleis i decrets tenen traducció catalana.

Ley orgànica 3/2018, de 5 de diciembre, de protección de datos personales y garantía de los derechos digitales → Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals

Decreto 129/2018, de 26 de junio, de la traducción y la interpretación juradas
→ Decret 129/2018, de 26 de juny, de la traducció i la interpretació jurades

m) Publicacions periòdiques

Si no s'han traduït abans a la llengua d'arribada, els títols de llibres i publicacions periòdiques no es tradueixen.

El Mundo
El Punt Avui

1.4.4. Noms referits a llocs

a) Noms de poblacions

Només traduïm els noms de poblacions en textos no oficials si tenen forma tradicional en català.

Huesca → Osca
Zaragoza → Saragossa
Cádiz → Cadis
Bologna → Bolonya
Jerez de la Frontera
Carrascal del Río

Els noms de les capitals de província sempre es tradueixen.

b) Noms d'estats, nacions i regions

Si els noms d'estats, nacions o regions tenen forma d'arribada al català, els traduïm.

España → Espanya
Méjico → Mèxic
Castilla y León → Castella i Lleó

Si el nom, en la llengua original, porta article, en la llengua d'arribada l'haurem d'escriure en majúscula.

c) Comarques

Els noms de les comarques no es tradueixen. Si el nom, en la llengua original, porta article, en la llengua d'arribada l'haurem d'escriure en majúscula.

Va néixer al Vallès Oriental → Nació en El Vallès Oriental

d) Accidents geogràfics

Pel que fa als accidents geogràfics de la toponímia major, es pot traduir, sempre que n'hi hagi tradició a la llengua d'arribada, tant el nom de la designació genèrica com el nom propi del topònim.

El mar Cantàbrico → El mar Cantàbric
The Thames → El Tàmesi

Però:

Els Picos de Europa (i no pas els Pics d'Europa)
Long Island (i no pas Illa Llarga)

Pel que fa als noms d'accidents geogràfics de la toponímia menor, només en traduïm la designació genèrica. Si el nom, en la llengua original, porta article, en la llengua d'arribada l'haurem d'escriure en majúscula.

La playa de la Concha → La platja de La Concha

e) Toponímia urbana

En el cas dels noms de carrers, places, barris, avingudes, etc., només se'n tradueix la designació genèrica.

La calle Olimpo → El carrer Olimpo
El barrio de Lavapiés → El barri de Lavapiés

Si el nom, en la llengua original, porta article, en la llengua d'arribada l'haurem d'escriure en majúscula.

f) Toponímia a les adreces

La toponímia que apareix a l'adreça d'una carta no es tradueix.

Oficina Exterior de Comerç i Inversions de Catalunya 17 Fleet St, Temple,
London EC4Y 1AA, United Kingdom

2. Convencions gràfiques

2.1. Tipus de lletra

2.1.1. Rodona

La lletra rodona és la lletra circular, fina i dreta que utilitzem normalment per a la composició de textos. És aquesta mateixa lletra que esteu llegint ara mateix. Per tant, és la lletra que emprarem per al cos de text general.

De vegades és complicat saber si una designació o denominació ha d'anar en rodona o en cursiva. A continuació, exposem els casos en què cal emprar la lletra rodona.

a) Institucions, empreses i entitats

Els noms d'institucions, empreses, marques registrades i entitats vàries com associacions, organitzacions, fundacions, etc. s'escriuen en rodona.

L'Ajuntament de la Roca del Vallès
L'Associació de Veïns de la Torreta
La Clínica Veterinària Manescal

b) Documentació oficial

Els noms de lleis, decrets, codis i altres documents legals s'escriuen en rodona, i amb majúscula només al primer element.

La Llei 8/1980, de 10 de març, de l'estatut dels treballadors
El Decret 332/2011, de 3 de maig, de reestructuració del Departament de Benestar
Les Ordenances fiscals de la Roca del Vallès
El Reglament de participació ciutadana

c) Parts d'una obra

Les parts d'un llibre, d'un disc, d'una publicació periòdica, etc., com ara un article, un capítol, un poema o una cançó, s'escriuen en rodona i entre cometes.

L'article de *La Roquerola* titulat "Ha arribat el moment de reciclar"
El capítol "Les minyones a l'estiu", del llibre *Mirall trencat*

d) Activitats i esdeveniments

Els noms de congressos, jornades, simposis, trobades, premis, col·loquis, etc. s'escriuen en rodona i amb majúscula inicial a cada nom i adjectiu de la denominació.

Les VI Jornades Gastronòmiques dels Tomàquets del Vallès
Els IV Premis la Miranda

Els noms de conferències, comunicacions, ponències, discursos, taules rodones, etc. que no tenen una clara individualitat constituïda, també s'escriuen en rodona, però entre cometes i només amb majúscula en el primer element:

La taula rodona “Estratègia Europa 2020 a l'àmbit local, com superar la crisi actual”
La conferència “Com potenciar l'autoestima dels nostres fills”

e) Cursos o seminaris

Els noms de cursos i seminaris també s'escriuen en rodona.

El Curs de gestió de xarxes socials per a empreses
El Seminari de coordinació de primària-secundària

f) Unitats de mesura i els seus símbols

S'escriuen en rodona les unitats de mesura i els seus símbols, separats del quantificador per un espai.

L'acte tindrà lloc a les 17 h al Centre Cultural
La VIII Cursa de Muntanya de la Roca del Vallès recorre 22 km

g) Citacions

Les citacions de fragments d'altres textos no s'escriuen en cursiva, sinó en rodona i entre cometes.

h) Sigles

Les sigles s'escriuen en rodona, encara que el títol complet que designen s'escriu en cursiva.

La *Gramàtica del català contemporani* (GCC)

i) Textos sagrats

Els noms dels textos sagrats s'escriuen en rodona.

La Bíblia
L'Evangeli segons sant Marc

2.1.2. Cursiva

La lletra cursiva o itàlica és la lletra que està inclinada cap a la dreta i que vol imitar, més o menys, la lletra manuscrita. Escriurem en cursiva els casos següents:

a) Títols d'obres

Els títols de llibres, publicacions periòdiques, programes de ràdio o televisió, pel·lícules, sèries, obres musicals, discos, obres teatrals, escultures, etc. s'escriuen en cursiva.

El butlletí municipal *La Roquerola*

La presentació del llibre *Tornarem a vèncer*
El diari *El Punt Avui*

b) Estrangerismes no catalanitzats i llatinismes

Les paraules o expressions estrangeres no catalanitzades s'escriuen en cursiva.

La sessió *en streaming*
Una condició *sine qua non*

c) Noms llatins de plantes i animals

Els noms llatins d'animals i plantes s'escriuen en cursiva i amb majúscula al primer element

L'òliba comuna (*Tyto alba*)
L'alzina (*Quercus ilex*)

d) Usos metalingüístics

Les lletres, paraules o grups de paraules que tenen una funció metalingüística (és a dir, que es prenen com a formes lèxiques) s'escriuen en cursiva.

L'expressió *Déu vos guard*
La paraula *roca*

e) Títols d'encíclicques papals

Els títols de les encíclicques papals i altres documents eclesiàstics s'escriuen en cursiva i en majúscula inicial.

Evangelii gaudium
Gaudium et spes

2.1.3. Negreta

La lletra negreta és un tipus de lletra més gruixuda, sovint utilitzada per destacar paraules o títols d'apartats. En el cos d'un text, visualment, el traç gruixut crida l'atenció i destaca, per la qual cosa no se n'ha d'abusar. La podem emprar per als títols i subtítols d'un document.

2.1.4. Versaleta

La versaleta és una lletra majúscula però amb una alçada semblant a la minúscula. **AIXÒ ÉS MAJÚSCULA, I AIXÒ ÉS VERSALETA.**

Escrivim en versaleta els casos següents:

a) Epígrafs (noms i cognoms)

Els noms i cognoms dels autors que citem en un epígraf s'escriuen en versaleta.

El meu amor sense casa.

MARIA MERCÈ MARÇAL

b) Números romans

També escrivim en versaleta els números romans quan designen un segle o el capítol o volum d'una publicació.

El segle XIX

El capítol II del llibre

Però: El papa Benet XVI, les VI Jornades

2.2. Signes de puntuació

Perquè un text sigui clar, comprensible i, per tant, eficaç, ha d'estar ben puntuat. Convé conèixer les funcions i els usos dels signes de puntuació per aplicar-los correctament a l'hora de redactar.

2.2.1. Coma

La coma s'utilitza per separar elements i marcar una pausa breu en una frase. L'hem d'emprar en els casos següents.

a) Fórmules de salutació i comiat

Cal tancar les fórmules de salutació i de comiat amb una coma.

Cordialment,

Benvolgut,

Si la fórmula inclou alguna forma verbal (i, per tant, és una frase), s'ha de tancar amb un punt.

Aprofito l'avinentsa per saludar-vos atentament.

També cal posar coma entre el nom de la població i la data de la carta.

La Roca del Vallès, 5 d'abril de 2020

b) Adreces

Cal posar una coma darrere del nom de la via urbana i del número de l'edifici en una adreça escrita.

Avinguda de Gaudí, 1, 1r 2a

c) Elements desplaçats

En català, l'ordre bàsic dels elements de l'oració és subjecte - verb - complements. Quan algun d'aquests elements es desplaça del seu ordre natural, de vegades cal posar-hi una coma al darrere.

Si l'element desplaçat conté informació coneguda i és desplaçat a la dreta (tematització), hem d'emprar la coma.

Ja el repartirem, el butlletí
No ens ho va notificar, la secretària

En canvi, si l'element és desplaçat a la dreta, la coma és opcional i l'emprem només si l'element és molt llarg.

Als veïns de Santa Agnès de Malanyanes, les obres no els acaben d'agradar

d) Vocatius

El vocatiu és el nom o l'expressió amb què ens dirigim a una persona per cridar-li l'atenció. Sempre s'escriu entre comes.

Bon dia, benvolguts
Senyora regidora, deixi'm parlar
Moltes gràcies, senyoria

e) Oracions explicatives

Les oracions explicatives, que aporten informació addicional a la principal, s'escriuen entre comes, a diferència de les especificatives.

L'alcalde, que va insistir en la importància de la prevenció, es manté ferm

Però: Les entitats que hi han participat són nombroses

També s'escriuen entre comes els fragments explicatius següents:

La Llei 8/1980, de 10 de març, de l'estatut dels treballadors
La persona [...], amb DNI [...], sol·licita...

f) Oracions condicionals

Si l'oració subordinada condicional apareix desplaçada al principi de l'oració principal, la separarem de la resta de l'oració amb una coma.

Si hi ha consens, tirarem endavant el projecte

g) El·lipsi verbal

Hem de marcar l'elisió d'un verb amb una coma.

Ell és de Barcelona i ella, de Cardedeu

h) Decimals

Utilitzem la coma per marcar la separació entre un nombre enter i els seus decimals. Sempre ha de ser una coma, mai un punt o un apòstrof.

40,55 euros

8,6 km

2.2.2. Punt i coma

El punt i coma és un símbol intermedi entre la coma i el punt. No marca una pausa tan breu com la coma ni tan forta com el punt. L'emprem per marcar una certa relació de conclusió o d'explicació de la segona frase respecte a la primera, i es pot intercanviar amb un punt o amb una coma.

Deixem-ho per a demà; avui estem massa cansats

També el podem utilitzar per separar sèries o enumeracions llargues o que ja tenen fragments separats per comes.

Hi assisteixen Albert Gil, alcalde de la Roca; Josep Mayoral, alcalde de Granollers; Enric Olivé, alcalde de Cardedeu, i Emilio Cordero, alcalde de Canovelles

2.2.3. Punt

El punt és el símbol de puntuació que marca una pausa forta en el text. L'utilitzem sempre per marcar el final d'una oració, però també en els casos següents:

a) Enumeracions

Després de cada xifra que enceta una enumeració, cal posar-hi punt:

Aquest manual es divideix en les parts següents:

1. Redacció i estil
2. Convencions gràfiques
3. Aspectes gramaticals

Escriurem punt al final de cada ítem d'una llista si els punts contenen formes verbals i, per tant, són frases. En canvi, si els elements de la llista no són frases, sinó paraules o sintagmes, no hi escriurem punt.

b) Abreviatures

La gran majoria d'abreviatures s'escriuen amb un punt al final.

Sra.
ctra.
Dr.
pàg.
núm.

En canvi, els símbols i les sigles s'escriuen sense punt.

h	IVA
m	ONU
km	ONG

c) Referències horàries

Per separar les hores dels minuts en una indicació horària, escriurem un punt, i no dos punts ni coma.

L'acte començarà a les 19.30 h

d) Quantitats

En les quantitats escrites en xifres, separem els milers i els milions de les centenes amb punts.

5.689.487 euros

e) Altres aspectes

Després d'una paraula, frase o citació entre cometes, el punt queda fora de les cometes llevat que el mateix text l'inclogui, i les crides a peu de pàgina se situen darrere del punt.

El president es va referir a “una situació preocupant”. Tot seguit va dimitir

2.2.4. Dos punts

Els dos punts serveixen per introduir una explicació, citació o enumeració. La primera paraula després dels dos punts s'escriu amb minúscula tret que s'introdueixi una citació que comença amb majúscula o la frase o enumeració següent comenci a la línia de sota.

Han preparat diferents actes: projecció d'una pel·lícula, pessebre vivent, cercavila...
Albert Gil, alcalde de la Roca del Vallès: "Estem a punt per agafar empenta"

En alguns documents administratius, cal posar dos punts després de les paraules *Exposo, Demano, Faig constar*, etc. Després d'aquests dos punts, la conjunció que va en majúscula inicial.

DEMANO: Que em sigui concedit...

Les indicacions horàries no se separen amb dos punts, sinó amb punt.

13:59 h → 13.59 h

2.2.5. Punts suspensius

Utilitzarem els punts suspensius en els casos següents:

a) Frase inacabada

En els textos narratius, per indicar que una frase queda inacabada emprarem els punts suspensius. En textos expositius o no literaris, en canvi, és preferible utilitzar l'abreviatura etc.

No ho tinc gens clar... Què en penseu, vosaltres?
Les associacions, sindicats, entitats, organitzacions, etc., s'han unit en aquest projecte

b) Omissió de text

Els punts suspensius entre claudàtors [...] serveixen per indicar que hem suprimit una part del text d'una citació.

c) Altres aspectes

No escriurem mai coma abans dels punts suspensius. En canvi, sí que la podem escriure després, si la frase continua després dels punts i cal fer una pausa breu.

Si els punts suspensius coincideixen amb el final de la frase, el mot següent haurà d'anar en majúscula. Ara bé, si s'utilitzen com a recurs estilístic per marcar una pausa sense tallar la frase, el mot següent haurà d'anar en minúscula.

No ho tinc gens clar... Què en penseu, vosaltres?
Em va venir a veure... amb una bona sorpresa

2.2.6. Guió llarg

Cal tenir present que el guió llarg (—) no és el mateix que el guió mitjà (–), que s'utilitza per escriure el símbol matemàtic “menys” en una resta. Tampoc s'ha de confondre amb el guionet (-) (vegeu punt 2.2.7.). Utilitzem el guió llarg en els casos següents:

a) Incisos

Podem marcar els incisos amb guions llargs, però també amb comes o amb parèntesis. Si després de l'incís hi ha un punt, no hem d'emprar el guió de tancament.

Daniel Valls —regidor de Seguretat Ciutadana— parla del nou dispositiu.
Va explicar el nou dispositiu el regidor de Seguretat Ciutadana —a la Roca, és Daniel Valls.

b) Diàlegs

En un text narratiu, utilitzarem el guió llarg per introduir els diàlegs dels personatges i per marcar els incisos del narrador.

—Hola! —va dir la Clara.

2.2.7. Guionet

Emprem el guionet en els casos següents:

a) Mots compostos

Els compostos cultes normalment s'escriuen sense guionet, però s'admet si volem remarcar la independència dels dos conceptes.

Afroasiàtic
Labiodental
Psicopedagog
Sociocultural

Però: Tractat hispano-americanà (que vol dir 'd'Espanya i d'Amèrica, bilateralment')

Pel que fa als compostos catalans, per norma general també s'escriuen sense guionet.

Agredolç

Allioli

Bocamoll

Centpeus

Coliflor

A correquita

Filferro

Gratacel

Vistiplau

Tanmateix, cal tenir en compte les excepcions següents, que escriurem amb guionet:

- Si el primer element acaba en vocal i el segon comença per r-, s- o x-.

Barba-roig
Escura-xemeneies
Poble-sec

Cama-sec
Coma-ruga

- Si el primer element du accent gràfic.

Mà-llarg
Pèl-roig
Ciència-ficció

- En els cardinals i ordinals compostos, entre desena i unitat, i entre unitat i centenes.

Vint-i-un
Quaranta-quatre
Dues-centes
Cinc-cents vuitanta-nou
Vint-i-setè

- Si el primer element és un punt cardinal.

Nord-americà
Nord-est
Sud-coreà
Sud-àfrica

b) Relacions entre paraules

Per indicar relacions entre paraules, emprem el guionet.

El trajecte Granollers - Cardedeu

c) Relacions entre xifres

Per indicar correlació entre dos nombres o anys, emprem el guionet.

Pàgines 145-152
El curs 2020-2021

2.2.8. Cometes

Hi ha tres tipus de cometes: les baixes (« »), les altes (“ ”) i les simples (‘ ’). En els textos de l’Ajuntament, utilitzarem, preferiblement, les segones (“ ”).

Escrivim entre cometes els casos següents:

a) Citacions

Escriurem entre cometes les citacions textuais literals i els fragments de discursos directes. El punt sempre quedarà fora de les cometes tret que el text de la citació l'inclogui.

L'objectiu de l'Ajuntament és “millorar la recollida selectiva”, segons el regidor

b) Parts d'una obra

Els títols de les parts d'una obra (articles, capítols, poemes, cançons, etc.) s'escriuen entre cometes.

L'article de *La Roquerola* titulat “Ha arribat el moment de reciclar”
El capítol “Les minyones a l'estiu”, del llibre *Mirall trencat*

c) Activitats

Els noms de conferències, comunicacions, ponències, discursos, taules rodones, etc. que no tenen una clara individualitat constituïda, també s'escriuen en rodona, però entre cometes i només amb majúscula en el primer element:

La taula rodona “Estratègia Europa 2020 a l'àmbit local, com superar la crisi actual”
La conferència “Com potenciar l'autoestima dels nostres fills”

d) Cometes simples (' ') per expressar significat

Fem servir les cometes simples per expressar el significat d'una paraula o expressió.

Sea vol dir 'mar'

2.2.9. Parèntesis i claudàtors

Utilitzem els parèntesis per marcar incisos o informació complementària o intercalada al text.

Utilitzem els claudàtors per ometre una part de transcripció [...] o per a la transcripció fonètica dels sons [β]. També fem servir els claudàtors, dins d'una citació, per afegir alguna paraula o aclariment que no és de l'autor o autora del text citat.

2.2.10. Signes d'interrogació i d'admiració

És preferible que els signes d'interrogació i d'admiració apareguin només en posició final. Tanmateix, si l'oració és molt llarga, també podem emprar el signe en posició d'obertura per facilitar la lectura en clau de pregunta o exclamació.

Per donar més èmfasi a una pregunta, podem escriure el signe d'interrogació i el d'admiració seguits: ?!

2.3. L'apòstrof

L'apòstrof és un signe gràfic que serveix per indicar l'elisió d'una vocal en contacte amb un altre mot que també comença en vocal.

Cal tenir en compte que el signe és una coma volada ('), i no un accent (˘).

2.3.1. Apostrofació de l'article la davant de vocal

Per norma general, l'article singular *el* i *la* i la preposició *de* s'apostrofen quan entren en contacte amb una paraula que comença en vocal o hac muda.

L'home	A l'albada
Arrencar l'heura	L'indi
L'esperit	Un bri d'herba
Estudiant d'universitat	

Com a excepció, l'article femení *la* no s'apostrofa davant de les vocals *i* o *u* àtones o semivocàliques (precedides o no de la consonant *h*). En canvi, sí que s'apostrofa davant de les vocals *i* o *u* tòniques.

L'illa / La història
L'únic / La universitat

Tampoc s'apostrofa davant dels noms de lletres: La (lletra) e, la i, la hac

2.3.2. Apostrofació dels articles *el* i *la* davant d'essa

Davant de manlleus no adaptats que comencen amb la lletra *essa*, els articles *el* i *la* s'apostrofen.

S'ha restablert l'*statu quo*.
L'*story* que ha publicat l'Ajuntament a Instagram

2.3.3. Apostrofació davant d'hac aspirada

Davant de manlleus no adaptats fonèticament que comencen amb *hac* aspirada, l'article no s'apostrofa.

La Helen   La hawaiana

En canvi, si la paraula està adaptada fonèticament al català, s'apostrofa segons la norma general.

L'hàmster

L'hoquei

2.3.4. Apostrofació de sigles i acrònims

Quan comencen en vocal, les sigles s'apostrofen segons la norma general: sempre apostrofa l'article masculí, i el femení l'apostrofa sempre que no hi hagi *i* o *u* inicial en posició àtona o semivocàlica.

La normativa de l'IEC
Col·laboració amb l'ONG

Clicar a l'URL

Però: Estudiar a la UOC o a la UAB

En el cas de les sigles que comencen en consonant, si les llegim lletrejades, pot ser que al principi pronunciem una vocal. En aquest cas, també s'apostrofen segons la norma general.

Conèixer l'HTML

La lliga de l'NBA

Pel que fa als acrònims, que es llegeixen com si fossin una paraula, també els apostrofa segons la norma general.

Impost de l'IVA

Treballa a l'ONU

La INTERPOL

2.3.5. Apostrofació de xifres

Davant d'una xifra que, si l'escriuïssim en lletres, s'hauria d'apostrofar segons la norma general, també hem d'emprar l'apòstrof.

L'11 de setembre
Un pressupost d'1.300.000 d'euros

2.3.6. Apostrofació de topònims amb article

Les preposicions *de*, *a* i *per*, davant de topònims catalans que porten article, es contrauen amb l'article.

És del Barcelonès
Filla del Vallès Oriental

Viu al Pirineu
Ens veiem pel Poblenou

Si el topònim ja duia article apostrofat, no es produeix aquesta contracció.

És de l'Anoia

Viu a l'Alt Camp

Pel que fa als topònims no catalans, si el topònim duia article i no està catalanitzat, no es produeix la contracció. A més, cal posar l'article en majúscula perquè es considera que forma part del nom.

Passejarem per El Retiro
Un ciutadà d'El Paso

Lluna de mel a Los Angeles

Si el topònim ha estat catalanitzat, s'apostrofa segons la norma general i l'article s'escriu en minúscula.

Originària de l'Havana

2.3.7. Apostrofació de noms registrats amb article

En el cas del nom registrat d'una marca, empresa, títol, entitat, etc. que comenci amb article, no es produeix la contracció amb la preposició de i l'apostrofarem segons la norma general. L'article es manté en majúscula perquè es considera que forma part del nom.

Model d'El Corte Inglés
Concert d'Els Pets

Voluntària d'El Xiprer
Article d'El País

2.3.8. Apostrofació davant d'elements destacats

Davant de paraules entre cometes o destacades (en negreta o en cursiva), la preposició de s'apostrofa segons la norma general.

Un capítol d'*Amar en tiempos revueltos*
Els va qualificar d'"ineficients i irresponsables"

2.4. Majúscules i minúscules

2.4.1. Noms referits a persones

a) Noms de persones i divinitats

Tots els noms i cognoms de persones i els noms de divinitats i d'éssers sobre naturals s'escriuen en majúscula.

Anna Andreu Santacana
Apol·lo

Déu
la Verge Maria

Els noms alternatius, com ara sobrenoms, malnoms, noms artístics i àlies, també s'escriuen en majúscula.

l'Apòstol dels Gentils
Pere el Cerimoniós

b) Formes de tractament

Tant si apareixen sencers com amb la forma abreujada, tots els elements de les formes protocol·làries s'escriuen en majúscula, excepte les preposicions i els articles.

el Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya
l'Il·lm. Sr. Alcalde de la Roca del Vallès
Reverendíssim Senyor Bisbe de Girona

En canvi, les formes de tractament no protocol·làries catalanes (civils, religioses, etc.) s'escriuen en minúscula. Només les escriurem en majúscula si apareixen abreujades o si són formes de tractament no catalanes.

sant Francesc d'Assís
St. Francesc d'Assís
el senyor Valls
el Sr. Valls
Lady Di
Sir Chaplin

c) Noms de càrrecs

Els noms de càrrecs, títols nobiliaris, designacions professionals, eclesiàstiques i militars, si no van precedits d'un tractament protocol·lari, s'escriuen en minúscula.

el president de la Generalitat
la ministra d'Economia
l'alcalde de Granollers
el papa Francesc
el bisbe de Girona
la princesa d'Astúries

2.4.2. Noms referits a llocs

a) Topònims catalans amb article

L'article inicial dels topònims catalans s'escriu en minúscula i es contrau amb les preposicions. Només s'escriu en majúscula quan es troba en posició d'inici absolut de línia, a l'adreça d'una carta, després d'un punt, etc.

els regidors de la Roca del Vallès
la població del Brull
eleccions a la Garriga
aparcament del Masnou

En canvi, en el cas dels topònims no catalans, l'article inicial s'escriu en majúscula, tret que es tracti d'un topònim catalanitzat.

Las Vegas
Los Angeles

Però: l'Havana (catalanitzat)

b) Noms d'accidents geogràfics, emplaçaments, etc.

Per norma general, les designacions genèriques de llocs com accidents geogràfics, demarcacions, emplaçaments, etc., s'escriuen en minúscula.

el mar Mediterrani
la font del Llop
el riu Mogent
el bisbat de Girona
l'ermita de Santa Maria de Malanyanes
el castell de la Roca

Només escriurem el genèric en majúscula quan aquest ja no actua com a genèric, sinó que ha passat a formar part del nom propi.

la Vall de Bianya
les Illes Balears (com a comunitat autònoma)
la Capella Sixtina
el Saló de Cent
la Costa Brava

c) Noms de vies urbanes

Els noms genèrics de carrers, places, vies, rambles, avingudes, parcs, etc. s'escriuen en minúscula, tret que el genèric hagi passat a formar part del nom.

el carrer de les Roses
la plaça de la Vila
la ronda de Dalt
l'avinguda Diagonal
el parc de la Ciutadella

Només escrivim el genèric en majúscula quan aquest ja no actua com a genèric, sinó que ha passat a formar part del nom propi.

la Gran Via
Via Laietana
la Rambla
el Portal de l'Àngel

De vegades podem trobar genèrics que van precedits d'un altre genèric. En aquests casos, el segon genèric ja no ho és i va en majúscula.

carrer Font del Cargol
carrer Cingles de Bertí

d) Denominacions geopolítiques i històriques

Els noms que constitueixen una denominació geopolítica, històrica o literària s'escriuen en majúscula.

el Nou Món
el Tercer Món
l'Àsia Menor
el Pròxim Orient
el Principat de Catalunya
el Tercer Sector

Si el nom va acompanyat d'un adjectiu que en designa la situació física, aquest adjectiu s'escriu en minúscula.

l'Àfrica septentrional

l'Europa meridional

2.4.3. Títols d'obres, textos legals i altres publicacions

a) Obres de creació

Els títols d'obres com llibres, pel·lícules, discos, obres teatrals i musicals, obres plàstiques, etc. porten majúscula al primer element (i, si cal, a qualsevol altre nom propi que n'hagi de portar), i s'escriuen en cursiva.

El llibre de Mercè Rodoreda *La mort i la primavera*
L'obra de teatre *La importància de ser Frank*

En alguns casos, els informes i estudis de l'Administració es poden considerar obres publicades i, per tant, segueixen la mateixa norma.

L'estudi *El cicle de l'aigua a Barcelona*

b) Publicacions periòdiques i col·leccions

Tots els substantius i adjectius que componen els títols de publicacions periòdiques, com ara diaris, revistes, butlletins, etc., s'escriuen en majúscula. A més, el títol s'escriu en cursiva.

El diari *La Vanguardia*
El butlletí *La Roquerola*

c) Parts d'una obra o publicació

Les parts d'un llibre, d'un disc, d'una publicació periòdica, etc., com ara un article, un capítol, un poema o una cançó, també porten majúscula al primer element. A més, s'escriuen entre cometes.

L'article de *La Roquerola* titulat "Ha arribat el moment de reciclar"
El capítol "Les minyones a l'estiu", del llibre *Mirall trencat*

d) Textos legals

Els noms de lleis, decrets, codis i altres documents legals s'escriuen amb majúscula només al primer element (i, si cal, a qualsevol altre nom propi que n'hagi de portar).

Un text refós de la Llei 8/1980, de 10 de març, de l'estatut dels treballadors
L'objectiu del Decret 332/2011, de 3 de maig, de reestructuració del Departament de Benestar
El text complet de les Ordenances fiscals de la Roca del Vallès
S'ha aprovat el Reglament de participació ciutadana
Però: S'ha aprovat el pla Inicia (perquè, en aquest cas, pla és el genèric)

Hi ha alguna excepció en què totes les paraules s'escriuen en majúscula.

Referèndum per a l'Estatut d'Autonomia
Va jurar fidelitat a la Constitució Espanyola

Pel que fa als documents acreditatius i els carnets, s'escriuen en minúscula, encara que la sigla s'escriui en majúscula.

Renovació del document nacional d'identitat (DNI)

e) Textos religiosos

S'escriuen en majúscula i en rodona tots els substantius i adjectius que componen el títol d'un text religiós.

Les diverses traduccions de la Bíblia
Estudia l'Antic Testament
El text de l'Alcorà

Els títols de les encíclicques papals i altres documents eclesiàstics s'escriuen en cursiva i en majúscula inicial.

Evangelii gaudium
Gaudium et spes

2.4.4. Institucions, empreses i entitats

a) Àmbit general

En general, tots els substantius i adjectius que componen el nom d'una entitat com una institució, un organisme, una empresa, etc., així com els seus òrgans de gestió, s'escriuen en majúscula.

El lloc web del Ministeri d'Economia i Empresa
Estudia a l'Escola Mogent de la Roca del Vallès
Les funcions de la Regidoria de Serveis Jurídics
Els membres del Club Twirling la Torreta
És voluntària de Càritas Parroquial de Sant Sadurní
Una iniciativa de la Fundació Handbol Roquerol

Si la designació genèrica està en plural, però, l'escriurem en minúscula:

Les escoles de la Roca del Vallès
Les regidories de l'Ajuntament de la Roca del Vallès
Els ministeris de l'Estat

Les paraules *Estat*, *Govern* i *Administració* s'escriuen en majúscula quan fan referència a la institució concreta, i no com a genèric.

Els pressupostos de l'Estat

El president del Govern espanyol

Però: Reclamar un estat propi

La paraula *Ajuntament* va en majúscula quan ens referim a la institució, i en minúscula quan fa referència a l'edifici.

El projecte de l'Ajuntament de la Roca del Vallès
Quedem davant de l'ajuntament

b) Àmbit eclesiàstic

La paraula *Església* va en majúscula quan ens referim a la institució, i en minúscula quan fa referència a l'edifici (és el mateix cas que Ajuntament).

El nou cap de l'Església catòlica
Missa a l'església parroquial de la Roca

Les demarcacions territorials religioses s'escriuen en minúscula.

Un comunicat del bisbat de Solsona
Treballa a la diòcesi de Lleida

2.4.5. Entitats abstractes

a) Dies, mesos i estacions

Els noms dels dies de la setmana, els mesos de l'any i les estacions s'escriuen en minúscula.

Ens veiem dimarts
Faig anys pel desembre
Arriba la primavera

b) Festivitats cíviques i religioses

Tots els substantius i adjectius que componen el nom d'una festivitat cívica o religiosa s'escriuen en majúscula.

Va assistir a la commemoració de l'Onze de Setembre
Avui és Dimecres de Cendra
Ja s'acosta Sant Joan

c) Fets i períodes històrics

Pel que fa als fets politicohistòrics singulars, s'acostumen a escriure en majúscula tots els substantius i adjectius que en componen el nom.

Després de la Primera Guerra Mundial
Un treball sobre els Fets d'Octubre

Pel que fa als períodes històrics, per norma general, tots els elements s'escriuen en minúscula

Durant l'edat mitjana
Una peça del paleolític superior
És estudiosa del gòtic

Només els casos següents s'escriuen en majúscula, com a excepció.

L'època del Renaixement
Un autor de la Renaixença
Una obra de la Il·lustració

d) Cicles educatius, assignatures i titulacions

Els noms dels cicles educatius i les disciplines s'escriuen en minúscula.

Fa segon de primària
Cursar l'educació secundària obligatòria
Els estudis de formació professional

Els noms propis de les assignatures s'escriuen en majúscula, tret del genèric que els acompanya.

Em matriculo a l'assignatura Recursos Digitals
Passa el mateix amb els noms propis de les titulacions.
Vaig fer el grau en Filologia Catalana
Cursar el màster en Consultoria Funcional
Estudio el postgrau en Assessorament Lingüístic i Serveis Editorials

e) Activitats

Pel que fa als noms d'activitats com jornades, congressos, simposis, trobades, premis, cimeres, etc., oficialment constituïdes, s'escriuen en majúscula tots els substantius i adjectius.

Participem en les VI Jornades Gastronòmiques dels Tomàquets del Vallès
Ha guanyat els IV Premis la Miranda

En canvi, els noms de taules rodones, conferències, col·loquis, exposicions, ponències, etc. sense una individualitat clara, s'escriuen entre cometes i només amb majúscula al primer element.

La taula rodona “Estratègia Europa 2020 a l'àmbit local, com superar la crisi actual”
La conferència “Com potenciar l'autoestima dels nostres fills”

La paraula *Ple* s'escriu en majúscula quan fa referència a un òrgan concret. Quan actua com a genèric, però, va en minúscula.

El Ple ha decidit aprovar el projecte
Ho debatrem en un altre ple

2.5. Abreviacions

2.5.1. Abreviatures

Una abreviatura és la representació d'una paraula mitjançant una o alguna de les seves lletres, de manera que la paraula es presenta de manera abreujada. La primera lletra d'una abreviatura sempre és la mateixa que la primera lletra de la paraula, i gairebé sempre es tanquen amb un punt final.

c/
p. ex.
tel.
trad.

Si el mot original porta majúscula inicial o bé es tracta d'una forma de tractament de persona, l'abreviatura s'escriu en majúscula.

Molt Honorable Senyora → M. Hble. Sra.
Doctor → Dr.

Les abreviatures es poden formar per truncament o per contracció. En les abreviatures formades per truncament, se suprimeix la part final de la paraula (*document* → *doc.*), i en les abreviatures per contracció, se suprimeix una part de l'interior del mot, de manera que es mantenen algunes lletres inicials i algunes de finals (*senyor* → *Sr.*).

Només les abreviatures formades per contracció poden tenir marca de plural. Les que són formades per truncament són invariables.

Sra. → **Sres.** (contracció)
núm. → **núms.** (truncament)
pàg. → **pàgs.** (truncament)

2.5.2. Sigles i acrònims

Una sigla és la representació amb lletres inicials del nom d'una persona, empresa, associació, partit polític, marca, entitat, etc. Es creen majoritàriament per comoditat a l'hora de representar un nom que sovint és força llarg.

Les sigles s'escriuen en majúscules i preferiblement sense punts ni espais entremig.

l'IVA
ERC
els EUA
SA, SL

Pel que fa al nombre, les sigles són invariables, per la qual cosa no tenen marca de plural. En català, el plural tampoc es forma mitjançant la duplicació de lletres. Per tant,

construccions com “les ONGs” o “els EEUU” són incorrectes.

Els acrònims són construccions més lliures que les sigles, perquè poden agafar no només les inicials del nom que representen, sinó també altres lletres. Per aquest motiu, resulten pronunciables com una paraula, i per això, en alguns casos, només va en majúscula la primera de les inicials, o bé es lexicalitzen fins al punt que esdevenen una paraula i, per tant, van en minúscula.

UNESCO

Renfe

radar

L'apartat 2.3.4. tracta l'apostrofació de les sigles i dels acrònims. Convé tenir-ho present.

2.5.3. Símbols

Els símbols són formes abreujades internacionals que representen elements, unitats de mesura o operacions. No porten punt, són invariables i s'escriuen en rodona, separats per un espai de l'element o la xifra que acompanyen.

1.500 km

150 g

60 min

2.5.4. Llista d'abreviatures i símbols més habituals

Per facilitar la redacció, a continuació exposem la llista de les abreviatures i els símbols (i algunes sigles) més habituals.

a compte	a/c
a favor meu	f/m
a favor seu	f/s
a l'atenció de	a/
abans de Crist	aC
abans del migdia	am
abril	abr.
administratiu	admtiu.
administrativa	admtiva.
agost	ag.
ajuntament	aj.
ampere	A
apartat	apt.
aproximadament	aprox.

article	art.
associació	assoc.
autopista	A
àtic	àt.
avinguda	av.
baixada	bda.
baixos	bxs.
barri, barriada	b.
bloc	bl.
butlletí	butll.
byte	B
caloria	cal
cantonada	cant.
capítol	cap.

carrer	c., c/
carretera	ctra.
centilitre	cl
cèntim	ct.
centímetre cúbic	cc
centímetre	cm
certificat	cert.
circular	circ.
codi postal	CP
col·laborador	col·lab.
col·lecció	col·l.
comissió	com.
companyia	cia.
compte corrent	c/c
consell	cons.
convocatòria	conv.
correus	corr.
decigram	dg
decilitre	dl
decímetre	dm
decret llei	DL
decret	D
departament	dept.
descompte	dte.
desembre	des.
després del migdia	pm
Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya	DOGC
Diari Oficial del Parlament de Catalunya	DOPC
dijous	dj.
dilluns	dl.
dimarts	dt.
dimecres	dc.
direcció general	DG, dir. gral.
direcció	dir.
disposició	disp.
dissabte	ds.
districte postal	DP
districte	distr.
diumenge	dg.
divendres	dv.

doctor, doctora	Dr., Dra.
document nacional	
d'identitat	DNI
document	doc.
dreta	dta.
duplicat	dupl.
en funcions	e.f.
entresol	entl.
escala	esc.
espanyol	esp.
esquerre/a	esq.
etcètera	etc.
euro	€, EUR
est	E
excepte	exc.
expedient	exp.
extensió	ext.
factura	fra.
febrer	febr.
finca	fca.
gener	gen.
govern	gov.
gram	g
grau	°
grau Celsius	°C
habitants	hab.
hectàrea	ha
hectogram	hg
hectolitre	hl
hectòmetre	hm
hora	h
juliol	jul.
juny	juny
litre	l, L
lleï orgànica	LO
lleï	L
maig	maig
març	març
megabyte	Mb
megahertz	MHz
metre	m
metres per segon	m/s

mil·lígram	mg
mil·lilitre	ml
mil·límetre	mm
milió	M
minut	min
monsenyor	Mons.
Mossos d'Esquadra	M. d'E., ME
municipal	mun.
nord	N
nord-est	NE
nord-oest	NO
nota bene	NB
novembre	nov.
número	n., núm.
octubre	oct.
oest	O
ordenança municipal	ord. mun.
ordre ministerial	OM
pàgina	p., pàg.
parcel·la	parc.
passatge	ptge.
passeig	pg.
per autorització	p.a.
per exemple	p. ex.
per ordre	p.o.
pesseta, pessetes	pta., ptes.
plaça	pl.
població	pobl.
polígon	pol.
porta	pta.
post scriptum	PS
postdata	PD
província	prov.
principal	pral.
pujada	pda.
quilo	kg
quilobyte	Kb
quilòmetre per hora	km/h
quilòmetre	km
quilovat hora	kWh
quilovat	kW
quilovolt ampere	kVA

quilovolt	kV
rambla	rbla.
regió	reg.
reial decret	RD
revista	rev.
revolució per minut	rpm
revolució per segon	rps
revolució	r
ronda	rda.
sant, santa	St., Sta.
secretaria general	SG
segle	s.
segon	s
sense data	s/d
sense lloc	s. ll.
sense número	s/n
senyor, senyora	Sr., Sra.
servei públic	SP
setembre	set.
sobreàtic	s/àt
societat anònima	SA
societat cooperativa	SCOOP
societat limitada	SL
sud	S
sud-est	SE
sud-oest	SO
telèfon	tel.
televisió	TV
terme municipal	TM, t.m.
tona	t
travessera, travessia	trav.
urbanització	urb.
vegeu	vg.
versió original	VO
versió original subtitulada	VOS
vistiplau	VP
volt	V
watt hora	Wh
watt	W

2.6. Escriptura dels números

Per saber si hem d'escriure una quantitat amb xifres o amb lletres, primer hem de valorar quin tipus de text tenim al davant. Si és un text tècnic o es tracta d'una unitat de mesura, física o monetària, un percentatge o un nombre amb decimals, l'escriurem amb xifres. En canvi, si el text no és tècnic i no és una unitat de mesura, tenim l'opció d'escriure'l amb lletres, però no sempre s'hi val. Ho detallem tot seguit.

2.6.1. Amb lletres

a) Textos no tècnics

En textos no tècnics, si es tracta d'una dada aïllada, escriurem sempre amb lletres els nombres formats per tres mots com a màxim.

Les vuit parades del mercat
Cinc-cents assistents

Però: 976 signatures

b) Edats

Quan ens referim a l'edat d'una persona, animal o cosa, escrivim el quantificador amb lletres, sempre que sigui una dada més aviat aïllada.

Ha mort als noranta-sis anys
L'edifici té cent anys

c) Quantitats aproximades

Quan ens referim a una quantitat aproximada d'una cosa, sempre que es tracti de dades més aviat aïllades, l'escriurem amb lletres.

Hi van participar unes tres-centes persones

d) Fets singulars de la història

Podem escriure amb lletres (i en majúscules) les dates que designen fets singulars de la història de manera commemorativa.

El Sis d'Octubre
L'Onze de Setembre

e) Dècades

Les dècades esmentades com a període, només amb la darrera desena, s'escriuen amb lletres.

Els anys setanta

2.6.2. Amb xifres

a) Textos tècnics

En textos tècnics, com ara informes, memòries, taules, gràfics, etc., les quantitats s'han d'escriure amb xifres.

Reparació de 12 claveguerons municipals

b) Unitats de mesura

Els quantificadors que designen una unitat de mesura, física o monetària, s'escriuen amb xifres. És el cas de distàncies, volums, àrees, potències, etc.

129 km
25 metres
90 €

c) Nombre posposats a un nom

Quan un nombre va posposat a un nom s'acostuma a escriure amb xifres.

La fila 11
Viu al número 15
La pàgina 39

d) Percentatges

Els quantificadors que precedeixen el símbol del percentatge s'escriuen amb xifres, i separats d'aquesta per un espai.

El 25 % dels electors

e) Números de telèfon

Els números de telèfon s'escriuen amb xifres i separats de tres en tres.

938 422 016

f) Dies i anys

La manera més habitual en un text seguit d'escriure les dates és amb els dies i els anys amb xifres i els mesos amb lletres.

Va néixer el dia 26 d'octubre de 1992
A la Roca del Vallès, el dia 5 de maig de 2020
L'any 2002

g) Hores

Tret que es tracti d'un text narratiu, les indicacions horàries d'activitats, transports o altres serveis públics s'escriuen amb xifres.

El tren de les 15.29 h

Tancat de 14 a 16 h

L'acte tindrà lloc a les 18.30 h

h) Adreces

Els números de porta, pis, escala, bloc, etc. s'escriuen amb xifres.

L'avinguda Gaudí, 1

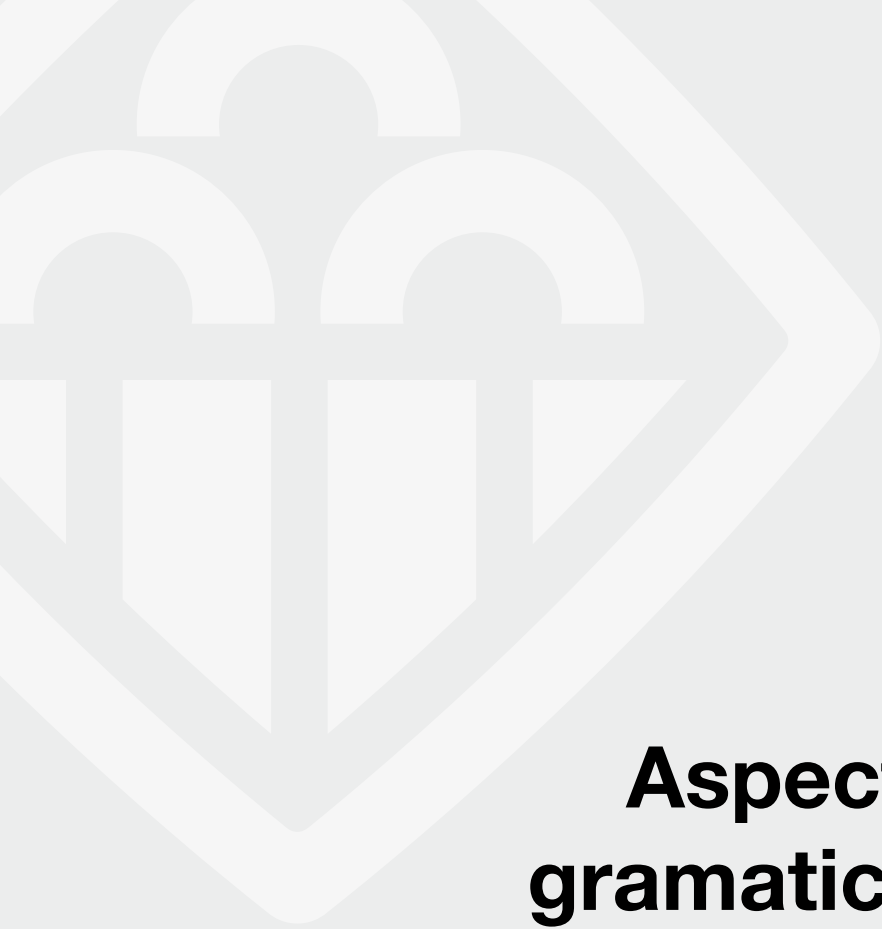
2.7. Citacions bibliogràfiques

Per a les referències bibliogràfiques, seguirem els *Criteris de presentació en els treballs terminològics* del Centre de Terminologia Termcat, elaborats a partir de la normativa internacional ISO 690.

El document, entenedor i farcit d'exemples, ens ajudarà a elaborar unes referències bibliogràfiques coherents i ordenades. El podeu consultar a l'enllaç següent:

<https://www.termcat.cat/docs/docs/Bibliografia.pdf>

3. **Aspects gramaticals**

3.1. Preposicions

3.1.1. Les preposicions *a* i *en*

En les expressions temporals i de lloc, la preposició *a* s'acostuma a emprar davant d'article determinat, mentre que *en* se sol utilitzar davant de demostratiu, indefinit o quantitatiu. En les expressions de lloc, també, *a* s'acostuma a emprar per introduir locatius físics, i *en*, per introduir locatius figurats. A continuació exposem cada cas d'una manera més detallada.

a) Expressions de lloc

Per indicar moviment

Utilitzem la preposició *a* quan el verb és de direcció o de moviment.

Anirem a Barcelona
Pujo al tercer pis
Vine a la festa

En verbs com pujar, baixar, anar, venir, entrar, posar, ficar, etc., també podem emprar la preposició *en*, sobretot si el sintagma va precedit de demostratiu o indefinit.

Entrarem en una cova
Fica-ho en algun d'aquests pots

Per indicar situació o repòs

Quan el verb no indica moviment, sinó situació o repòs, podem utilitzar tant la preposició *a* (davant d'article determinat) com la preposició *en* (davant d'article indefinit, demostratiu o quantitatiu).

Farem obres en aquesta plaça
Hi ha una manifestació a l'avinguda

Si es tracta d'un lloc figurat, però, s'acostuma a emprar la preposició *en*, encara que sigui davant d'article determinat.

És expert en l'àmbit de la psicologia
Ho tractarem en el congrés vinent

Davant d'un topònim de poble, ciutat, regió o país, hi escriurem sempre la preposició *a*.

Soc a la Roca
Hi ha eleccions a Catalunya

b) Expressions de temps

Segles

Per introduir un segle podem emprar tant la preposició *a* com la preposició *en*.

Aquesta màquina es va inventar al segle XIX
Amèrica es va descobrir en el segle XV

Dècades

Les dècades poden anar introduïdes tant per la preposició *a* com per la preposició *en*.

Això, als anys seixanta, no passava

Anys

La recomanació és no emprar cap preposició per introduir un any.

Vaig néixer el 1992
L'any 2005 va ser determinant

Estacions

Per introduir una estació de l'any, preferiblement utilitzem la preposició *a*.

Hi anirem a l'hivern

Mesos

Els mesos s'introdueixen per la preposició *a*, preferiblement, però també es pot utilitzar la preposició *per*.

Fa anys a l'abril
Pel setembre ja comença a refrescar

Podem optar per no emprar cap preposició davant d'un mes concret acompanyat d'una especificació.

Va començar a treballar el març del 1997
El festival serà l'agost de 2022

Setmanes

Les setmanes no van introduïdes per cap preposició.

Ens veurem la setmana que ve

Dies

Tampoc fem cap preposició per introduir els dies de la setmana.

La reunió és dijous
El dimarts passat va ploure molt

Període temporal

Per expressar un període de temps, podem emprar la preposició *en*.

El pavelló s'ha d'inaugurar en tres mesos

3.1.2. La preposició *de* en la toponímia urbana

De vegades, en alguns topònims de vies públiques, hi trobem la preposició *de* unint el genèric i el nom propi, però altres cops la preposició no hi apareix. Sovint, aquesta vacil·lació ens fa dubtar, sobretot a l'hora d'unificar criteris.

El carrer (de la) Verge de Montserrat
La plaça de l'Era

Cal dir, d'entrada, que en català les dues formes (tant amb preposició com sense) són igual de vàlides. La preposició s'empra per indicar una relació existent entre l'element genèric i el nom posterior. Amb el temps, però, en molts casos aquesta relació ha anat desapareixent perquè s'ha anat diluint. *Carrer de l'Església*, *plaça de l'Era* o *carrer del Bosc* són tres exemples en què la preposició és gairebé necessària perquè estableix una relació locativa entre els dos elements. Seria estrany un *carrer Església*, una *plaça Era* o un *carrer Bosc*. En canvi, *carrer Indústria* o *carrer Roquerols*, per exemple, són formes que no demanen tant la preposició perquè s'ha perdut, o directament no existeix, la relació locativa que unia el genèric amb el topònim.

La tendència de la llengua, doncs, és anar eliminant aquesta preposició, però això no vol dir que s'hagi d'ometre. Cal mirar, en cada cas, què és més convenient segons el que s'ha explicat.

3.1.3. Elisió i canvi de preposicions

Davant de la conjunció *que*, les preposicions *a*, *de*, *amb* i *en* sempre desapareixen.

No es va recordar **de** que l'havies convidat
Van accedir **a** que vingués
El Govern insisteix **en** que cal trobar una solució
No estic d'acord **amb** que escriguis això

Davant d'infinitiu, les preposicions *a* i *de* es mantenen, però en el cas de les preposi-

cions *en* i *amb*, en registres formals, recomanem substituir-les per *a* o *de*.

No es va recordar **de** convidar-te
Van accedir **a** rebre'l
El Govern insisteix **en** a reclamar una solució
No estic d'acord **amb** a escriure això

3.1.4. Les preposicions *per* i *per a*

A grans trets, cal tenir present que la preposició *per* expressa una relació de causa o motiu, mentre que *per a* indica finalitat o destinació. Davant d'infinitiu, però, hi escriurem sempre *per*, independentment del que expressi.

Tanmateix, es tracta d'un cas complex amb moltes concrecions, de manera que tot seguit en detallarem els casos més habituals.

a) *Per*

Davant d'infinitiu, sempre, independentment del significat que expressi (tant si és causa com destinació o finalitat), escriurem *per*.

Et dono les gràcies *per* venir (causa)
Et necessitem *per* tirar endavant (finalitat)

Per indicar la causa o el motiu d'alguna cosa.

Tancat *per* jubilació
L'han condemnat *per* corrupció

Per indicar la manera com s'esdevé alguna cosa.

S'han trobat *per* casualitat   Ha arribat *per* sorpresa

Per indicar el mitjà amb què té lloc o es transmet alguna cosa.

Han parlat *per* videotrucada
Ho vaig saber *per* ta mare

Per indicar el trajecte o la localització d'alguna cosa.

Caminem *per* la vorera
El secret s'ha escampat *per* tota la ciutat

Per indicar una localització temporal o la durada d'alguna cosa.

Ens veurem per Nadal
Ocuparà el mandat per quatre anys

Per introduir el complement agent en les construccions passives.

La taula rodona va ser moderada per la presidenta
Per introduir complements de règim, atributs i predicatius.
La comissió no pot estar per tot
Es desviu pel seu poble
Et tenia per algú més noble

Per indicar el valor condicional en una oració.

Per nosaltres, ja ho pots tirar endavant
Si fos per mi, ja no hi seria

Per indicar que una cosa és favor d'una altra, en pro d'alguna cosa.

Treballem pel medi ambient

Per indicar que una cosa és en lloc d'una altra, en comptes d'alguna cosa, a bescanvi.

No ens doneu gat per llebre
L'empresa ha cobrat milers d'euros per les obres

Per indicar distribució o repartiment d'alguna cosa.

En toquen tres per cap
Ens reunirem dos cops per setmana

Per representar una multiplicació en una operació matemàtica.

Tres per dos fan sis

Per representar el percentatge o la proporció d'alguna cosa.

El trenta per cent de la ciutadania

b) Per a

Per indicar finalitat, destinació, objectiu, intenció, utilitat, etc., sempre que no sigui davant d'infinitiu (en aquest cas, fem sempre la reducció a per).

Una proposta per a la ciutat
Això no serveix per a res
Ho he comprat per a tu

Per indicar un límit temporal en què una cosa s'ha de resoldre o concretar.

Posposem la sessió per a la setmana que ve
Per indicar un punt de vista, una opinió.
Per al govern, ja no hi ha marxa enrere
Per a mi que no ho aconseguirem

3.1.5. Algunes remarques més

a) La locució a nivell de

Sovint llegim o usem erròniament la locució *a nivell (de)* com a sinònim de *a escala*, *en l'àmbit*, *des del punt de vista*, etc. Hem de tenir present que la construcció *a nivell de* només és correcta si indica que una cosa està situada al mateix nivell físic que una altra.

L'asfalt arriba a nivell de vorera

En canvi, si volem expressar que una cosa, figuradament, està al mateix abast que una altra, cal buscar altres construccions.

Es va fer famós a nivell internacional → Es va fer famós a escala internacional
Té molta experiència a nivell de gestió → Té molta experiència en l'àmbit de la gestió
Pot millorar a nivell de redacció → Pot millorar des del punt de vista de redacció

b) En relació a, amb relació a o en relació amb?

Les locucions *en relació amb* i *amb relació a* són equivalents i signifiquen 'pel que fa a'. En canvi, la locució *en relació a* no existeix i convé substituir-la per una d'aquestes dues alternatives, o bé per *pel que fa a*, *quant a*, etc.

c) Arran de o arrel de?

En català, la locució correcta per indicar una conseqüència és *arran de*. *Arrel de* és un calc del castellà a raíz de i convé no utilitzar-la.

Altres alternatives són locucions com *després de*, *com a conseqüència de*, *gràcies a*, etc.

d) Fins o fins a?

Escrivim *fins a* en els casos següents:

- Davant de nom o sintagma nominal:

Caminem junts fins a casa

Vaig fins al mercat

- Davant d'infinitiu:

Seguirem fins a aconseguir-ho

- Davant d'indicacions horàries:

Estaré reunida fins a les 13 h

La preposició desapareix, però, en els casos següents:

- Davant d'*aquí, allà, allí*.

No penso anar fins allà.

- Davant de *que*.

Fins que no ho aprovin, no hi podem fer res.

- Davant de sintagmes preposicionals.

Fins d'aquí a dues hores!

- Davant d'adverbis temporals i dies de la setmana no determinats.

No ho podrem obrir fins demà.

Fins dimecres!

Finalment, la preposició és opcional en els casos següents:

- Davant de demostratius.

No havia arribat fins (a) aquesta plaça.

- Davant d'expressions temporals amb article determinat.

No ens tornarem a veure fins a la primavera.

- Davant d'*on*. Arribarem fins (a) on ells arribin.

- Davant de *baix, dalt, dins, davant, darrere, fora*, etc.

No pujaré fins (a) dalt de tot un altre cop.

3.2. Conjuncions i connectors

3.2.1. La conjunció *doncs*

En català, la conjunció *doncs* no té valor causal, a diferència del *pues* en castellà, que sí que té aquest valor. Per tant, en català, no hem d'emprar *doncs* com a sinònim de *perquè*, *ja que* o *atès que*.

No hi assistirem, doncs fem vaga → No hi assistirem perquè fem vaga

El valor real de la conjunció *doncs* és consecutiu. Per tant, sí que seria correcta en casos com els següents:

Doncs a mi, què vols que et digui, em sembla bé
Si ho preferiu, doncs, ja vindrem nosaltres

3.2.2. *Perquè*, *per què* i *per a què*

a) *Perquè*

La paraula *perquè*, escrita junta i sempre amb accent, pot ser tant una conjunció com un nom.

Treballem perquè la comunicació millori (conjunció)
No sabem el perquè de la seva renúncia (nom)

Com a conjunció, pot expressar causa o finalitat. Quan expressa causa, és sinònima de *ja que*, *atès que*, etc. Com a conjunció final, és equivalent a *per tal que*, *a fi que*, etc.

Tornarem a començar perquè ens hem encallat (causa)
Et truco perquè m'orientis una mica (finalitat)

Convé tenir present que no hem d'escriure mai *perquè* junt per introduir una frase interrogativa, tant si és directa com indirecta. En aquest cas, haurem d'emprar *per què* o bé *per a què*; ho detallem tot seguit.

b) *Per què*

Per introduir frases interrogatives directes o indirectes amb valor causal (equivalent a *per quin motiu*, *per quina raó*, etc.), escrivim *per què*, separat.

Per què no m'has avisat abans?
Ens preguntem per què ha actuat d'aquesta manera

La construcció *per què*, entenent aquest *què* com un pronom relatiu, també pot equivaldre a *pel qual*, *per la qual*, *pels quals*, *per les quals* o *per on*. Tanmateix, és una construcció poc corrent.

Aquest és el lloc per què vaig passar l'últim dia (pel qual)
Desconec el motiu per què ha dimitit (pel qual)

La construcció *per que*, sense accent, és incorrecta.

c) *Per a què*

La construcció *per a què* s'utilitza en oracions interrogatives, tant directes com indirectes, amb la idea de destinació o finalitat.

Per a què serveix aquest estri?
La construcció *per a que*, sense accent, és incorrecta.

3.2.3. *Sinó i si no*

Sinó és una conjunció adversativa que indica oposició entre dos elements i corregeix la negació del primer o hi afegeix informació.

No treballem per créixer, *sinó* per evolucionar
No només funciona bé, *sinó* que és un èxit

També és equivalent a *altra cosa que* o *més que*.

No és *sinó* una estratègia per convèncer l'oposició

Si no, separat i sense accent, en canvi, és la unió entre la conjunció condicional *si* i l'adverbi de negació *no*, i introdueix una oració condicional negativa.

Si no apareixen els papers, haurem de tornar a començar

De vegades, la frase de la condició s'elideix perquè se n'ha fet referència anteriorment i pel context ja es dedueix.

Segur que la Laia vindrà a l'acte. Si no (ve a la festa, la Laia), se'n penedirà

3.2.4. *Tan i tant*

Tan és un adverbi que precedeix un adjectiu, un altre adverbi o una locució, i significa 'igualment', 'talment'.

Estic tan cansat que no sé ni què dic
Balla tan malament que fa riure

Tant, en canvi, significa 'en tal quantitat', 'en tal grau' o 'en la mateixa proporció', i pot ser un adjectiu, un pronom o un adverbi.

Té tant d'orgull que és incapaç de demanar perdó
Té tantes coses que no sap què fer-ne
T'estimo tant!
Fa fred tant al carrer com a casa

3.2.5. Com i com a

Com és un adverbi de comparació que equival a *igual que*, *de la mateixa manera que*, etc.

És artista com el seu pare

Ho has de fer com jo et digui

Com a, en canvi, és una locució que equival a *en qualitat de*, *amb caràcter de*, etc.

Ho va autoritzar com a regidora
Estudia la bretxa digital com a conseqüència de la crisi

Tanmateix, davant d'article, indefinit, demostratiu o preposició *de*, la preposició *a* de la locució *com a* desapareix, i hem d'escriure *com*.

És considerat com un dels millors pianistes del país
La recorden com la pubilla més simpàtica del poble

3.3. Pronoms

3.3.1. Els pronoms febles

a) El pronom es

Davant dels verbs que comencen per *s-*, *c-* o *ci-*, el pronom *es* adopta la seva forma plena (*se*) per evitar el contacte sonor.

Es seguirà l'informe al peu de la lletra → Se seguirà l'informe al peu de la lletra

b) Posició dels pronoms

És preferible escriure els pronoms febles davant dels verbs en passat perifràstic o davant de perífrasis modals o aspectuals, en comptes d'afegir-los al darrere del verb amb un guionet.

Vam enviar-vos una circular → Us vam enviar una circular

c) El pronom *lis*

El pronom *lis* no existeix i, per tant, és incorrecte. En comptes d'aquesta forma, cal emprar els pronoms *els* (o *-los* i *'ls* si van darrere el verb).

Van preguntar-lis per la manifestació → Els van preguntar per la manifestació

d) Verbs *trucar* i *telefonar*

Els verbs *trucar* i *telefonar* són intransitius, de manera que, en substituir el complement, hem d'emprar els pronoms de complement indirecte (*li*, *els*, *les*), i no els de directe.

La secretària trucarà el president → La secretària trucarà al president
La secretària el trucarà → La secretària li trucarà

e) *L'hi* i *els hi*

Si només hi ha un complement a substituir, hem d'emprar només un pronom. Tanmateix, moltes vegades utilitzem la combinació *l'hi* o *els hi* quan, si ens hi fixem bé, només cal substituir un sol complement. En aquests casos, el pronom *hi* no està substituïnt res, de manera que s'ha d'eliminar.

Els hi notifiquem la resolució (a vostès) → Els notifiquem la resolució
L'hi vaig explicar el conte (a ell) → Li vaig explicar el conte

3.3.2. Pronoms relatius

a) El relatiu *que*

Les formes *el que*, *la que*, *els que* i *les que* són correctes (sempre sense accent) si es poden substituir per *allò que*, *aquell que*, *aquella que*, *aquells que* i *aquelles que*.

Van fer el que van poder
Les que et dic jo són vermelles

En canvi, si es poden substituir per *el qual*, *la qual*, *els quals* o *les quals*, o pels relatius *què* i *qui*, no són correctes.

Repassem el tema del que vam parlar → Repassem el tema del qual vam parlar
Les idees amb les que es pretén convèncer → Les idees amb què es pretén convèncer
Qui és la persona amb la que parlava? → Qui és la persona amb qui parlava?

Tampoc és correcta la forma *el que* com a equivalent de *cosa que*, *fet que* o *la qual cosa*.

El carrer està tallat per obres, el que dificulta el pas
→ El carrer està tallat per obres, cosa que dificulta el pas

El relatiu *que* tampoc admet cap preposició al davant.

El Govern insisteix en que calen solucions → El Govern insisteix que calen solucions

b) Els relatius *què* i *qui*

El pronom relatiu fort *què* sempre va precedit de preposició, però mai va precedit d'article. És equivalent a *el qual*, *la qual*, *els quals* i *les quals*, sempre precedits de preposició.

La situació de què parla (= de la qual)
El mitjà amb què es desplacen (= amb el qual)
El perill a què s'exposen (= al qual)

Passa el mateix amb el pronom relatiu *qui*, que representa persones.

La candidata de qui ens han parlat (= de la qual)

c) El relatiu *on*

El pronom relatiu *on* només s'utilitza per fer referència a llocs físics.

El poble on va créixer l'autora

És equivalent a *en el qual*, *en la qual*, *en els quals*, *en les quals* i *en què*.

3.3.3. Pronoms demostratius

És recomanable evitar l'ús dels pronoms demostratius (*aquest*, *aquesta*, *aquests*, *aquestes*, *aquell*, *aquella*, *aquells*, *aquelles*) quan no expressen cap grau de proximitat o de llunyania.

Observarem les mesures i valorarem si aquestes són efectives
→ Observarem les mesures i valorarem si són efectives

Ho compartirem amb aquelles persones interessades
→ Ho compartirem amb les persones interessades

També és incorrecte l'ús d'aquests demostratius amb funció de pronom.

Estudiarem el pla i les conseqüències d'aquest
→ Estudiarem el pla i les seves conseqüències (ho solucionem amb un possessiu)

La seva tasca és analitzar els projectes i fer un resum d'aquests → La seva tasca és analitzar els projectes i fer-ne un resum (ho solucionem amb un pronom feble)

Tampoc és correcte l'ús de *mateix*, *mateixa*, *mateixos* o *mateixes* amb valor pronominal. Cal recórrer, igualment, a l'ús dels pronoms febles o dels possessius.

L'estudi se centra en la biomassa i analitza l'impacte de la mateixa
→ L'estudi se centra en la biomassa i n'analitza l'impacte

3.3.4. Pronoms personals *ell/ella*

És incorrecte emprar els pronoms *ell* o *ella* per referir-nos a objectes inanimats.

S'ha publicat l'informe. En ell es detallen les novetats anuals
→ S'ha publicat l'informe. S'hi detallen les novetats anuals

3.3.5. Abús dels possessius

Sovint es fa un ús excessiu dels possessius en casos en què no aporten cap informació nova, de manera que només carreguen més el text i poden arribar a dificultar la lectura. Per tant, cal emprar-los només quan siguin necessaris.

Un dels seus punts forts és la seva disciplina
→ Un dels seus punts forts és la disciplina

En llenguatge administratiu, també, hi ha la tendència a emprar els possessius per expressar conceptes que no són de pertinença. Cal evitar-ho, si cal, refent una mica la redacció.

Envio la factura per a la seva tramitació → Envio la factura perquè sigui tramitada

Un cop redactada la proposta, s'han de concretar els seus punts
→ Un cop redactada la proposta, se n'han de concretar els punts

3.4. Verbs

3.4.1. El gerundi

El gerundi serveix per expressar accions simultànies, que tenen lloc a la vegada, o accions immediatament anteriors a la principal.

Cuinava tot cantant (simultània)
Va tenir un accident tornant a casa (anterior)

En el llenguatge administratiu hi ha una certa tendència a emprar el gerundi amb finalitat especificativa o de posterioritat. Ambdues opcions són incorrectes i cal buscar altres maneres d'expressar el missatge.

Va intervenir en la sessió cloent l'acte (incorrecte, perquè és de posterioritat)

→ **Va intervenir en la sessió i va cloure l'acte**

S'ha publicat l'informe demostrant els fets (incorrecte, perquè és especificatiu)

→ **S'ha publicat l'informe que demostra els fets**

Tampoc és correcta la construcció amb el verb venir + gerundi, i també cal trobar altres maneres de redactar-ho.

El grup municipal en ve demanant l'endarreriment des de fa temps

→ **Fa temps que el grup municipal en demana l'endarreriment**

3.4.2. L'infinitiu

a) Usos incorrectes de l'infinitiu

L'ús de l'infinitiu amb valor imperatiu és incorrecte. Per expressar una ordre o una prohibició, cal emprar la forma d'imperatiu.

No trepitjar la gespa → **No trepitgeu la gespa**

Veure el capítol 2 de la resolució → **Vegeu el capítol 2 de la resolució**

Tampoc és correcte utilitzar l'infinitiu amb valor de recapitulació. Per expressar aquest valor, cal conjugar el verb o bé redactar la frase d'una altra manera perquè depengui d'un verb conjugat.

Abans de tot, agrair l'esforç del personal

→ **Abans de tot, voldria agrair l'esforç del personal**

b) Preposicions i infinitius

Fins fa poc, la construcció d'infinitiu per expressar valor temporal es feia amb la preposició *en*. La nova gramàtica de l'IEC, però, accepta també la construcció amb *al* (o *a l'*). Per tant, podem fer servir indistintament qualsevol de les dues construccions.

En acabar el Ple, van comparèixer els portaveus

A l'acabar el Ple, van comparèixer els portaveus

Quan el valor, però, no és temporal, sinó causal, cal recórrer a la locució *com que* i allunyar-nos de la construcció amb preposició i infinitiu.

En no haver arribat a cap consens, no es podrà formar govern

→ Com que no han arribat a cap consens, no es podrà formar govern

Tampoc és acceptable la construcció *de* + infinitiu per expressar un valor condicional. En aquest cas, també cal optar per altres fórmules.

D'haver-ho sabut, ho hauríem fet diferent

→ Si ho haguéssim sabut, ho hauríem fet diferent

3.4.3. Ser i estar

Els usos dels verbs *ser* i *estar* són força complexos, de manera que a continuació exposem algunes pautes que convé tenir en compte davant dels casos més habituals.

a) Ser

Per indicar una qualitat permanent

Per indicar una propietat inherent en un subjecte animat (és a dir, permanent, irreversible, no transitòria), fem el verb *ser*.

L'Àngel és arquitecte

Fa dos anys que és mort

El meu germà és molt responsable

En el cas dels subjectes inanimats, però, es pot emprar tant *ser* com *estar*.

La sala és/està plena de gent

Per indicar un estat sense valor de durada

També fem el verb *ser* per indicar la presència en un lloc, en un espai físic, temporal o figurat, sense valor de durada o amb un matís transitòri.

Encara soc a Barcelona

L'alcalde és amb el regidor al despatx

Ja ve Nadal

Avui som dimecres

Per indicar la veu passiva.

Les construccions en veu passiva es formen amb el verb *ser*.

El butlletí va ser redactat per un especialista

b) Estar

Per indicar una qualitat transitòria

Per indicar una qualitat transitòria d'un subjecte, tant animat com inanimat, fem servir el verb *estar*.

Estic afamat

L'Alba està cansada de repetir sempre el mateix

Per indicar un estat amb valor de durada

Emprem el verb *estar* per expressar un estat o una situació amb matís de durada o de permanència. Aquest estat sempre constitueix un sintagma preposicional.

Els treballadors estan de vacances

Aquest terreny està a la venda

La Roca està de festa major

Per indicar un estat o ubicació fixa (laboral, residencial)

Per indicar el fet de treballar, residir o estar-se en un lloc, fem servir el verb *estar*, normalment introduït pel pronom *es*.

Va estar dos anys a l'Ajuntament com a administrativa

La parella s'està en un pis de protecció social

Algunes perífrasis

Hi ha certes perífrasis que es formen amb el verb *estar*, tot i que sovint les trobem, erròniament, amb *ser*.

L'espectacle està a punt de començar (i no és)

L'establiment està en condicions d'obrir (i no és)

Milions de persones estan a l'atur (i no són)

3.4.4. Haver-hi

Els verbs *ser* i *haver-hi* són, sovint, intercanviables.

L'ajuntament és al carrer de Catalunya

Al carrer de Catalunya hi ha l'ajuntament

El verb *haver-hi* sempre porta el pronom *hi* incorporat. La forma sense concordança és la més estesa en els usos formals, però en funció de la varietat dialectal es pot formar o no (en el dialecte oriental és més comú fer la concordança al plural). La nova gramàtica de l'IEC dona per bones les dues formes.

Hi ha hagut molts desnonaments
Hi han hagut molts desnonaments

3.5. L'article

3.5.1. L'article personal

En textos formals, no hem d'emprar mai l'article personal.

A l'acte hi va assistir en Quim Torra → A l'acte hi va assistir Quim Torra

Commemoren la mort d'en Francesc Macià
→ Commemoren la mort de Francesc Macià

3.5.2. L'article en els topònims

No es pot eliminar l'article dels topònims que en porten, però cal tenir present que, dins d'una frase o d'un text, l'hem d'escriure en minúscula. Només s'escriu en majúscula quan el topònim apareix en posició inicial absoluta, o en el cas de topònims no catalans ni catalanitzats (vegeu 2.4.2.).

La Festa Major de la Roca del Vallès
Un viatge a Las Palmas

La carretera de la Garriga

Dins d'un text, les comarques porten article (excepte Osona), també en minúscula. L'article es contrau amb la preposició, si escau.

Un municipi del Vallès Oriental

La majoria de noms de rius i de muntanyes també porten article, també en minúscula i en contracció amb a preposició, si escau.

Un passeig per la llera del Mogent
Una excursió al Montseny

El desbordament del Congost

Pel que fa a l'apostrofació i la contracció, tots els casos segueixen la norma general, ressenyada en el punt 2.3.

3.6. Preposició a per introduir el complement directe

Per norma general, en català el complement directe no va precedit de la preposició a.

El nou pla pretén acompanyar a les famílies en situació de risc
La presidenta de l'associació ha convidat al el conseller a l'acte

Ara bé, hi ha algunes excepcions en què podem emprar la preposició en funció de complement directe:

a) Davant de pronoms personals forts (*mi, tu, ell, ella, nosaltres, vosaltres, ells, elles, vós, vostè, vostès*):

Els vam incloure a ells
Et vaig veure a tu

b) Quan s'expressa una relació de reciprocitat:

Ens respectem els uns als altres

c) Quan el complement directe ha estat desplaçat a l'esquerra de l'oració.

A la ciutadania cal informar-la d'una manera transparent

d) Quan el complement directe es pot confondre amb el subjecte per ambigüitat.

Als botiguers els premiaran per l'esforç

e) Davant de quantificadors pronominals (*tots, tothom, cadascú, cada u, qual-sevol, ningú*).

El síndic va saludar a tothom

f) Davant de pronoms relatius o interrogatius (*qui, quin, quants, el qual, etc.*):

Molts ciutadans no saben a quin partit votaran

4. Annexos

4.1. Toponímia de la Roca del Vallès

La Roca del Vallès

Gentilici: roquerol, roquerola

Entitats de població

Bell-lloc

Can Colet

Can Gurri, urbanització

Can Jorns, urbanització

Pineda, urbanització la

Roca 2, urbanització la

Rocatomba, urbanització la

Santa Agnès de Malanyanes

Sant Carles, urbanització

Serreta, la

Torreta, la

Valldoriolf

Veïnat de l'Església

Edificis

Argent, Ca l'

Bell-lloc, castell de

Casanova, la

Claus, Can

Coll, Can

Company de Dalt, Can

Esquerrà, Ca l'

Ferran, Can

Font, Can

Gener, Can

Gol, Can

Grau, Can

Jorn, Can

La Roca Village

Mainou, Can

Masferrer, Can

Messeguer, Can

Oriac, Ca n'

Prat Vell, Can

Puig, Can

Roca, castell de la

Reurell, Can

Santa Agnès de Malanyanes, església de

Santa Maria del Jaire, església de

Santa Maria de Malanyanes, ermita de

Sant Bartomeu de Cabanyes, església de

Santpere, Can

Sant Sadurní de la Roca, església de

Solei, Can

Sora, Can

Vicenç, Can

Vidal, Can

Vilalba

Indrets

Bassa de Can Ribes, salzeda de la

Can Recordà, bosc de

Can Ribes, albereda de

Can Planes de la Muntanya, alzinar de

Can Prat Vell, plataneda de

Can Torrents, glorieta de

Can Vilalba, jardí de

Collet, el

Maiols

Mogent, verneda del

Santa Agnès, oratori de

Puntes, la miranda d'en

Quaranta Pins, els

Quatre Camins, els

Torrent de Can Sagal, verneda del

Torrent de Sant Bartomeu, verneda del

Valldoriolf, plataneda de

Valls, les

Jaciment arqueològic

Can Gol I, dolmen de

Can Gol II, dolmen de

Can Planes, dolmen de

Céllecs, dolmen de

Creus, pedra de les

Escorpi, pedra de l'

Foradada de Can Gol, roca
Foradada de Can Planes, roca
Orenetes, pedra de les
Plat de Molí
Sant Miquel, torre de

Orografia

Castellans, turó dels
Cremat, turó
Gros, turó (o Céllecs, turó de)
Llevant, serra de
Molí, pla del
Morro de Gall, turó del
Parpers, coll de
Parpers, túnel de
Pedró, el
Planes, el
Ramassar, pla del
Ridemeia, turó d'en
Sant Bartomeu, coll de
Sant Bartomeu, ermita de
Simona, turó de la
Tres Puntes, les
Turona, la

Hidrografia

Ànecs, bassa dels
Bell-lloc, torrent de
Brolla, torrent de la
Can Borrell, font de
Can Planes, font de
Clavetaire, torrent del
Ferro, font de
Llop, font del
Mansa, font de la
Mogent, el
Sant Bartomeu, font de
Sant Bartomeu, torrent de
Valldoríolf, torrent de

4.2. Altres recursos

4.2.1. Obres de consulta

- [Criteris de traducció de noms, denominacions i topònims](#)
- [Criteris lingüístics de la Universitat de Barcelona](#)
- [Diccionari de la llengua catalana](#)
- [Diccionari català-valencià-balear](#)
- [Diccionari descriptiu de la llengua catalana](#)
- [Diccionari de sinònims](#)
- [ésAdir. Portal lingüístic de la CCMA](#)
- [Gramàtica de la llengua catalana. Presentació](#)
- [Gramàtica essencial de la llengua catalana](#)
- [Gramàtica bàsica i d'ús de la llengua catalana](#)
- [Gran Enciclopèdia Catalana](#)
- [Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos](#)
- [Ortografia catalana](#)
- [Ortografia catalana. Modificacions entrades DIEC2 \(abril 2017\)](#)
- [Optimot. Consultes lingüístiques](#)
- [TERMCAT, Centre de Terminologia de la Llengua Catalana](#)
- [Crítèria. Espai web de correcció de l'IEC](#)

4.2.2. Per ampliar coneixements

- [OnCat. Onomasticon Cataloniae](#)
- [Glossari de termes gramaticals](#)
- [Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana](#)
- [Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya](#)
- [Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, III. Lèxic](#)
- [Llengua de signes catalana](#)
- [Portal CiT, Terminologia de Ciències i Tecnologia](#)
- [BOBNEO, Observatori de neologia UPF](#)
- [Observatori de neologia. Base de dades](#)
- [Atles lingüístic del domini català](#)
- [Acadèmia oberta als mitjans de comunicació](#)
- [Acadèmia oberta als ensenyants](#)
- [Acadèmia oberta als escriptors, traductors i correctors](#)
- [Espai Pompeu Fabra](#)
- [Obres completes de Pompeu Fabra](#)
- [Material didàctic per a cursos de llenguatge administratiu](#)
- [Portal Antoni M. Alcover](#)
- [Recull d'articles d'Antoni M. Badia i Margarit](#)
- [Recull d'articles d'Albert Jané](#)
- [Recull d'articles d'Aina Moll](#)

5. Bibliografia

Agulló, M. Alba; Camps, Oriol (dir.). *ÉsAdir* [en línia]. [Sant Joan Despí]: Televisió de Catalunya: Catalunya Ràdio, 9 febrer 2006. Disponible a: <<http://esadir.cat/>> [Consulta: 15/2/21].

Ajuntament de la Roca del Vallès [en línia]. Disponible a: <<http://www.laroca.cat/>> [Consulta: 5/3/21].

Butlletí municipal "La Roquerola" [en línia]. Disponible a: <<http://www.laroca.cat/actualitat/que-esta-passant/butleti-municipal-la-roquerola>> [Consulta: 18/2/21].

Criteris de la Universitat de Barcelona (CUB) [en línia]. 2a ed. Barcelona: Universitat de Barcelona, setembre 2011. Disponible a: <<http://www.ub.edu/cub/>> [Consulta: 10/3/21].

Criteris lingüístics UPC [en línia]. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Servei de Llengües i Terminologia, 2014. Disponible a: <<http://www.upc.edu/sit/ca/recursos-redaccio/criteris-linguistics>> [Consulta: 23/2/21].

Criteris de traducció de textos normatius del castellà al català [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Secretaria de Política Lingüística, 2010. Disponible a: <<https://llengua.gencat.cat/permalink/2b871910-5384-11e4-8f3f-000c29cdf219>> [Consulta: 15/2/21].

Graells, Jordi [et al.]. *Criteris de traducció de noms, denominacions i topònims*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Direcció General de Política Lingüística, 1999. També disponible en línia a: <http://llengua.gencat.cat/ca/serveis/informacio_i_difusio/publicacions_en_linia/criteris_ling_col/criteris_de_traducio_de_noms_denominacions_i_toponims/> [Consulta: 11/2/21].

Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Direcció General de Política Lingüística, 2011. Disponible a: <<http://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/altres/arxius/guiausosnosexistes.pdf>> [Consulta: 17/2/21].

Institut d'Estudis Catalans. *Diccionari de la llengua catalana*. 2a ed. Barcelona: Edicions 62: Enciclopèdia Catalana, 2007. També disponible en línia a: <<http://dlc.iec.cat/>> [Consulta: 12/3/21].

Institut d'Estudis Catalans. *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2016.

Manual d'estil: Ajuntament de Mataró [en línia]. Mataró: Ajuntament de Mataró, 2001. Disponible a: <<https://www.mataro.cat/web/portal/contingut/document/normativa/reglaments/docs/manualestil.PDF>>. [Consulta: 30/1/21]

Mapes de Patrimoni Local: La Roca del Vallès [en línia]. Barcelona: La Roca del Vallès, [2011]. Disponible a: <<https://patrimonicultural.diba.cat/municipi/la-roca-del-valles>>. [Consulta: 24/2/21]

Mestres, Josep M. [et al.]. *Manual d'estil: La redacció i l'edició de textos*. 4a ed. (corr. i ampl.). Vic: Eumo; Barcelona: Universitat de Barcelona: Universitat Pompeu Fabra: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2009. Inclou un disc òptic (CD-ROM).

Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya. 1a ed. Barcelona: Generalitat de Catalunya: Institut d'Estudis Catalans, 2003. Segona edició (2009) disponible en línia a: <<https://www.icgc.cat/Ciutada/Informa-t/Llibres-i-fons-documentals/Llibres-en-PDF/Toponimia/Nomenclator-oficial-de-toponimia-major-de-Catalunya>> [Consulta: 12/3/21].

Optimot: consultes lingüístiques [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya, [s.d]. Disponible a: <<https://aplicacions.llengua.gencat.cat/llc/AppJava/index.html>>. [Consulta: 15/3/21]

Solà, Joan (dir.). *Llibre d'estil de l'Ajuntament de Barcelona*. 1a ed. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Regidoria d'Edicions i Publicacions, 1995.

Tena Fargas, Lluïsa (coord.) ... [et al.] *Llibre d'estil de la Diputació de Barcelona* [en línia]. Barcelona: Diputació de Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2016. Disponible a: <<https://www.parlament.cat/document/intrade/177329>>. [Consulta: 22/2/21]

TERMCAT. Centre de Terminologia. *Bibliografia: Criteris de presentació en els treballs terminològics*. Vic: Eumo Editorial; Barcelona: TERMCAT, Centre de Terminologia, 2009. (En Primer Terme; 6). També disponible en línia a: <<https://www.termcat.cat/docs/docs/Bibliografia.pdf>> [Consulta: 19/2/21].

